

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy.

zespół (fond) 45.

Archiwum Dziaduszyckich

Część I. Rękopisy Biblioteki Poturzyckiej Dziaduszyckich.

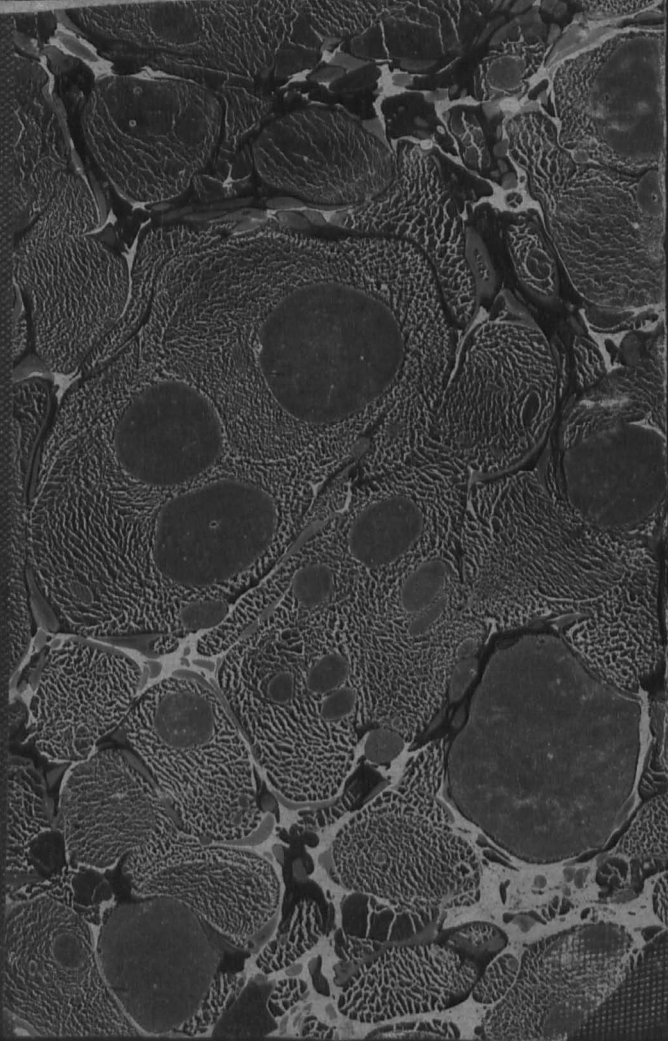
239. Przepisy lekarskie i gospodarskie. *XIX w. K. 54.*

Львівська бібліотека
АН УРСР

08

НАДІЯ РУКОПИСІВ

Літуч. 239

x.

Laudetur Iesus Christus Amen
De Balneis Infirmis.

Omnibus Infirmis conficiendis prae-
cipue pro Maleficiatis.

Imo Infirmus Sacramentis Penitentiae et SS.
Eucharistiae muniatur. 2do Cibo, potu, esq.
vitae de mane utatur. 3to. Preservatis
Sedum ad collium apponitis muniatur. 4to
Cibo et potu liberaliter suis à quoniam oblatio
non utatur. 3to Orationibus ante Balneum
genu flexus juvetur, non in balneo. Post bal-
neum benedictio. In preparatione Balnei
extraneis non compareat infirmus. Domus
occludatur ne extraneus de balneo accipiat
aliquid. Pulvinaria fidei Personae residenda
tradantur. Inventa in illis maleficiatis Instru-
menta ad manus Sacerdoti tradantur combu-
renda procul extra domum, ita ut ventus
in campestris fumum repellat. Herbae ante
Balneum ex oriente ad Balneum tem-
pus commodum praecipue post Plenilunium
immediate usque ad finem huius Lunae observentur
ad Balneum toties quoties faciendum est
novem Herbarum Species post tertiam diem
balneando, ter ad minus eadem Lunae dies
pro balneis iuxta aspectum pro medicina
sumenda quae assignantur, si fieri potest obser-
vetur ad melius esse. Balneum preparatum
S. I.

Sit tepidum non calidum, et cribrum balneum
 Balneum Ordine pro nocte per spatium horae u-
 rius in eo sedendo, ut post balneum lecto deum
 lat. Pro herbis ad Balneum necessarijs infra
 significatis, deficiente una vel altera non solum
 licetur. Preservativa seu massa maniana si
 facta cum jusculo vel alio liquore deq. fibre in
 mo, et si signa convulsionum et alia edat, cen-
 tum est esse obrepsum. in eodem balneo non ba-
 neare altera vice, et ne alius quiquam vel se-
 mel autcat in eodem se habere balneo.

Ziota do legpieli. sono na' c'ianj. Turge albo na
 rozarowanic. Bobowniku more cudri do warow
 utoryc' ale tego kroyj przy' wradtach bo cora' blo
 sach s' kodliuj. Item Dudy' Bukowic, wrotycie
 rumianku, Rossyju, k'ardego po garci na' redny
 legpiel. Item natroskosc' z' f'arow kosyjsko albo
 zielicznik usierci ci, sok z' tego uje' f'ogij' pic
 pro. Item Ziota' precisu f'arow' kadawac w' pokar
 mie albo w' napoju, Dzielicznik, crysice poln
 ij ogrodny, kruszyna' korci ep'ka, s'li'op, Ziota' poln
 ij ogrodna, Barwinek, se Ziota' w' r'ij' kie' f'iceli by
 more' uwar'ij' u' r'ij' w' ganku nowym' z' tepidnym
 sedric' ij pic po' kielijku, do warnyj' przy' to r'ij' u' r'ij'
 dnyaknie' w' enekiej. Item Ziota' do warnyj' na
 w' wielkie choroby z' c'iarow' lub z' natury' pacho-
 drze w' pospolite'ci na' kosty' na' osut' k'j' etc. vide
 Boze d'zewko, Ziota', Sabina' (Bialym' gl'uwom' rod
 m'asijm' lub, pomienione' nie' stuzg' ale' s' k'j'
 drz do' zarz'owania) Druontki, Ryzki' Pana' Seru'j'

e Solę potym krow iad seisty o brnij w sęj.
 Krow ty po twarzj iak dędy, cebul arizm s kicem
 e Solę wmanij.

Cierle purpurowego krolu iak robic, w ryzj Lachmu
 su i apteki w dacie moaryc vel w gorzatec albo w kin
 oie, potym wes lody ile potrzeba, przewoz w garnu
 sęj u nowym, wtoz do niej trochę chalonu, przylej
 gorzalki possey, to w ryzjko przewozij sęj, wleij potym
 Lachmu, ile chcesz do tej lody, dędy ty luy pier papier
 vel miasto Lachmu sęj w chusteczki dędy ty
 y modyc paki trzeba, pędy e siebie fary Hemmis.
 du pędy ty w ryzjko a z dędy ty, w ryzjko w lro.
 drie chalonowey. Kolor Turkesowey bywa
 e w ryzj od tloznika, w ryzj od sebra chalonowey
 niac. Hem gędy ty panu namocę w lro drie, albo
 w prostej gorzatec, trzymaj na s kicem vel cieple
 w s klanym naczyniu. Kolor purpurowey. Grana Flor
 mos e apteki namocę w gorzatec. Ziełoty Ruty u
 tucz albo u wiorc, gędy ty pod toj wtoz, do lody gędy
 sęj pędy ty albo gędy ty panu w ryzjko, ktorego bercli
 w ryzjko w ryzjko, sędy iak a k s am i klor, iak s omij
 sędy chalonowey moie go ter moaryc w dacie w ryzjko
 a potym e Ruty y lody ty mędy ty dędy ty luy.

Złoci sty wtoz w prostej lody u ryzjko trochę chalonu
 y gorzalki, wtoz cal kowicego papranu dędy ty luy.
 Peruwonij Lachmus lody czerwonę cędy ty, nie tre
 ba sęj pier papier cędy ty, ale gędy ty u wtoz, w naczj
 nie wtoz.

Wlekitrij w niegastone, wleij lody ty w ryzjko cędy ty
 ony dędy ty luy pier bibuly sędy ty, lmo Dymen
 towa loda, potym sęj lody wtoz w naczjnie mędy ty
 ne trochę, a ty tylo mchre byto to naczjnie tloznijem
 s al armoniakiem posyp, niak sęj w naczjnie lody
 w ryzjko, a potym sęj lody trochę wtoz, a to naczjnie
 w ryzjko mędy ty nakładę tloznij covat posypa
 ię s al armoniakiem a lody przylewaję sędy ty

L. I. P.
Appetijt ustrácionij

Na prijurocenie Appetijtu stváj gránki cieple na' toľadek prij.
Stádane. Prém cadrienne Ustvávania vrána mriásto Herbátij Eic
la fardus benedicti w mási rebráne

Na Biegunki V Dyssenterij

Paia z wáde z octem. Pijúj suché ná' proch usárte vj píst go.
riatky. Prém wáti w wodric sarkí albo skory z dricvá sucho-
wego, potewsky piji. Prém wtey Ewadij letnicij osol ío zebj. Tona
hija, niek chorij wtey wodric siedri, hylko pó datok, a' nie
dalej, nie dľucij náď put godinij. Prém wernij mchu co
na stárijch dáchowskák rosnie, ususi, utvóri, dawaj wteym
ľehusek chac' w wodric ná' potij z Ewody. Prém z grejéj leinacko
vrieniem dáj wjpic' potym niek nie nie pít. Prém t'upij Eosé
utricij lac' w ečijn wjpic' chorému, ná' krawac dyssenterij
probatum. Prém mek mtdij j subelnij, ktorij ná' stárijch ág.
ľák rosnie lub w prosieku, lub wávep j potewsky prij. Prém
gránky z vránego chľeba' w osľedm riatopiong ríeč

Na Bredenie Kieľma' z oka

Wernijí suwicego Eicla mšcitu niskiego ktorij leda j dšie godu-
gák rosie, wjci, niej' z niego sč, do ktorého prijíaj t'yleť po-
ľarmu biatogtouskiego omieraj j' lapus' oraj sóry koplami
Prém z m'odem prawnym goriatky albo sč z rutij potnij kó-
plami w pus' oraj. Bolgerica morowa.

Wernijí wosku iargcego, másla wájowego, zotbek sáia kško-
siego, j' m'ochy sč w h'pac' imiešal w s'w'cho j' plastem prij.
Wadaa' Prém domi akrona urigse' Eicla w aluij j' zotbek
sáionij, utic' to do bricij prij' torijé ná' bolgeriky. Prém w eč
zmyš' sol' m'iat' h'icij íle chępi, w m'iešaj w n'icij Eosé.
sch' sáionij, zebj byľo g'p'sto, íak mási prij' s'etá d'eu
Bolowic' Bolow' albo polki.

dykny, wtoryc' do niego naszkrobancij sadkai cramnej sord
bydlo mied, wac' dnuj albo innej iustości, smiatyc' to na
Uobnijor ogniu a usmaruju rzy bna, suac' tym boki ran
no i na noc. Item w goriatke naszkobać miedla, i zabepi
w rzy w garnuszeku przy ogniu na woglu usmaruje, a go
tym na chustie roztoryc' i cieple na jopiek przydaje, tak
sprawi, iak' najlepsza przytera, a i takim i kolki ustajij
Item Rumiankowe kucenie w mleku kowim warzyc'
i na boki przytadać. Item w fenoug noug flaszg ricko
pu natak' i do bokow przytadać ile more' uisruwa. Item
z bawicrouym lišciom lub prasieniem i z bobydly piasztroue

Biegunki zatorymac'

Sporniennej kaszi w octcie uwarzyc' iot' bor soli i rioso
tego kilka tydek purzyc' i bandro pomocno. Item orasnekrud
rignij zastanauia uszietky biegunki. Item i kosku uoignic' lat
bnych iak' ciarno posiane gabeiciek 8 i nad ocisic' je potkny
Item na czeruoug biegunki graneb i rancgo chleba uisrujij
uostkiem nakropic' muszkatotoug galky potrici i prochem
z pomoranoroujch korek potrzygnic' sic' i byd' more' i daci' i
iesc', jedny ranno, a drugy na noc. Item gruszeki larsine suchc'
uwarzyc' iesc', i polewyc' z nich pic. Item pasapic' uisne riji gusrij
z nich iottek, ktore i octem orbno, iesc' to usrijzho.

Polenie Gardla

Mleka' stodkiego lewartu siemienia białanego miatko uisru
czonego garze, kump oudianijch garze, to uwarzyc' rzy cieple ob
zyc' gardlo. Item wermij kowpi cjesanijch i iagali usrij i ot
dym ma w gardlo puszic'ac' nachylujij rzy nad tym dymem
potym kad' idtem takuryc' i tem i kowpiami c'prij oblat

Przydło chore iako lezyc'.

Suserych susce' iedno po drugim w gardlo wpuszc'ic' trzy. Item
Orhanowe lišce, wrostyc', mazonky, goreryc' białe, niepry, sol

Proutá' e octem misericordij nardra' nardra' albo dáci' píe.

Bjdtlo gáj ná' rátky' tarary' chore.

Čartowe' šice warije, i' š' lody' sae do konjá' abý' píe. Item
Rosaku, pístunij, misericordij, šolunij, rubej, gowrij, bia-
ty, kárdego pagari' duse, to usij'ko warije w octe, i' ná-
poci' kárde' bjdtlo, a' vijnic' to' píe' trí' dni, a' po' kárde' ná-
gšwánij' bjdtlo, éwat' go' podkuráe' šupconijm' šicem,
to' odprá' usij' kárde'mu' bjdtlo' ná' nardra' nardra' šup-
cong' šolj' choe' do' konic'. Item ut' tuc' pístunij' r' šolj' i' dáci'
mubí'ae'. Item Gowryce, Crósné, dnj' k'w' bjdtlo' píe' oc-
tem dáwáe'. Bjdtu' kárstog' cemu.

Maronki' miá'ko' ut' tuc' a' š' šolj' dáwáe' i' g' ná' noc' bjdtu'
lí'ae', máe' i' g' t' w' hodie' do' p'ot' sice' warije, i' píe' š' k'ka'
šni' dáwáe' bjdtlo' píe'. Item Bjdtice' r' šolj' dáci' lí'ae' bjdtu' kárstog'
cemu. Ši'otá' do' u'j' g'wánij'a.

Bjdtu' kárstog' cemu' maronka', bjti' ca' š' g'lic' nate' šá' d'ice', c'ij-
šica', čartowet' šice, šruonki, or'ki, u'j' g'ráng' u'j' ch'od' r'eng' š'g'
lody', píe' š' k'ka' dni, rá'no, w' p'ot' d'nie, w' u'j' á' r'ot', bjdtlo' ká-
pawáe', a' t'jm' šicem' bjdtlo' píe' g'áb'iet' i' u'j' m'isná' obr'ij'e.

Ši'otá' do' podkurá' nija. Bjdtu'

Urotij'e' šruonki, rubej' buk'ic' ca' ná' rátky' pod' i' p'ij' šicem' by-
dtu, w'rij'e' š'uty' šolunij' píe' g' šá' g'ná' bí'at'ego, šolj' šá' d'ice', k'ka'
m'isná' p'orow'rij' g'ar'cei' ut' tuc', a' t'j'ni' p'lyk' ná' nardra'. Item
Mjdtlo' c'osn'ku' ná' š' k'ob'áe', m'j'ki' š' p'ennéj' p'rij'ij' p'ae' i' c' o-
ctem' m'ocn'ijm' ut' tuc' i' g'ar' d'lo' bjdtlo' š'ic' g'onic' go, a' š' š' g'
rá' g'rie'. Ná' w'ot'ie' k'linj'.
Č' š' d'ri'us dáwáe' bjdtlo' š'ic' a' b' w' hodie' albo' w' ch'lebc'e.

Ná' p'ow' š'w'ice. Bjdtu'

Š'ic' d'ice' š'ic' d'ij' ná' p'ow' š'w'ice' bjdtlo' ch'ow'ic', é' ná' k'rá'j' p'ier-
w'rij' ten' i' š' g'áj' usij' š'ic' š'ic' ná' š'w'ic' r'á'š' w'rij'e' š' abý' č'ho.

pru, soli orkowatej, uttuc to w cym kade i osobnaji mu
sac i sturony dabg, do tego wtae octu dobreo, y na kade
bydlo po jut kwatorki goriatki, to potem przy grzaniu i rano
na ciero kadeemu bydlo picu utae w gantto, nie daige mu
pic ani iosc, ac w godring, sci leposz tuo i nowu nadugie
bydlo robie gdy ieno nie uytanij. Piem lwiniskiego Eide
dae iosc bydla. Piem gdy ias bydlo albo koni etawing edycku
skoy i drowa iesionowego moziyc pier dtagi oias w horijcku
albo cym innym w wodric wazney, albo ciekocij, niakie ty
wod. Bydlo ustawic i nie pic pki chore, a tak w ruz, sek iad uyy
lid i niego. Piem sledia potowig dae riese, a dnie jescem
ry i noszre na marsuwie, a uwerich na crole rozpalonim
z elarem uypali.

Na dycharij Bydla

Urosty i na poch uttuc, a r mly z wodz Ciety rozwaruj
u y by mutae, y tymre urosty czem norawia ma dobre iad

Na Biegunky, na psie wtosy i na robaki w bydlo picu rano
konopie i nasieniemich warij i dae mu pic, ustanie bie
gunka, mlecem sledionym nasmaruj, uypadaj psie,
wtosy, z porjic z elawiny i uyy puzost, na byj bydlo picu ian
uypadaj robaki.

Na rickly choroby Bydla

Zakwasie w chlebie albo w cym innym krew Baranki iaba
tego karkki takre benedykowane, na kterych by byly abramen
temy piosem takre benedykowanym napijanc, i estowazie
Iny skonij Pater Crifa i edanyj iad skonij st Corbum
roputum i se parthi w gater kach, i uyy ciego chleba z
pijcy bydlo picu w gantto w pusci.

Procc gdy by i dycharij.

Lano na sustansu i w hucior przy zachodzie Tonca ich ow
wecarnij suchy ruty podkustac. Piotun sci bandedo pijcy w ruz
i mly drow, y dawae go biazai nawet i bydla.

y miedzy nich jai. Item miedzy Asperu sem z ruty wien
wice: octem y egzortem zmięci daj daj daj daj. Item
w woskow Orwio spalic y ten paprot albo zmięci daj daj. Item
iarego Extra w wosku spalic na paprot y zmięci daj daj. Item
Owcom. Item z Garzibing kory etupic, spalic y ten paprot albo daj daj

Na Urat roby Owcom Stabym

Smielu wien, spalic dobre, pistun tnie pnie, iarem to
w rzyho warije, potym w lac w korzta, ossiupij dobre dawac O
wcom posadu w wiesige zmięci daj daj. Item z Stonego miedza
a smiel ten dobry co rozpanica pwa uwarzonego dawac
imide. Lehar swo Owcom.

Garzibing z Naterky warije paproty sy wody dawac pie. Item
plewami konopnemi nakurac mięcie gzi e to, albo ioby,
lejji wezrac ie w ten dym, niechaj siptam pierz goding wiggan
chaig z maffie kore w sobie miaz. Item z ajna, Luzory k kopij
sha, ruta, retiota z choroniem puzij, utwac, przesiac dawac
lub w chlebie, lub w lodzie, albo w retiotke warije y daj pica
Owcom Ex riptom chorijm

Orleka Inou ego, Suier ego, paki nie ostygnie nasyp do sego
paprotu w korzta z gzyce, a glodny gzyta przyjac zebij pty
nie trucha gzy puzeraci na mięcie, a otornie, gzi e piazki,
bo piazka potknie sa do morysio przyjac y edijchaig dlatego.

Inou riptom chorijm y edijchaig gijm.

Mast on to Suier y wari y z chlebem, daj im ciepło iose.
Item Przymiot swo wiele w wodzie uwar, drobno pokraicupij, a
tymie karmic y napawac, albo y samy miaz guly.

Indij kom Lehar swo.

Item wiele bawenia sak natwale pierusiy zar iak iose po
cynai, iose posichane dawac im twardo, potym zjemien
ny kszij w powacie gzyta warije a pomienisnego zilla na
niekuszij zmięciac y dawac im iose. Item z raz caj aw ch
tak Indij riptom, iako inremu cho biazgom dawac, bo d k p

Na Wychowanie drobne

Gdy zgrzepta z jaj w jedno skorupy se od nich schowac
niech iede poron i ten drobny na przetak w ruginy, pod kury
stusniec i ednie skompaniy, y pod ciar stobosci tak im cizy

Susniom i karystwo.

Cytnej mgki uwariyc y stonny do tego wtoryc, natuc
dobno y przesac y pochu rusniconego y siarki w ruginy, w
ky dca iede. Takosy aby niosty caly dimy jajca.

Nasieni a pokrzywanego miedzy innymi i ciarnami
nieciaupiy potypowac im do igdrenia. Nem siemiy korog
cysto im dawac. Nem chleb przypiciorny dobrze narowic,
potym w zimny lodzie rozmocorony dawac iede kusom tran
w potudnie y wicior.

Grasty zatrywmac w ulach.

Ute im wewngro kaprom wtostkim nacierac, y garsky go
wtoryc, albo liscie satanskiego zida w ulach powieprac. Iede
pzienc iuk ziele y roisownik miedzy ulami micy, a pistun pro
wijkorieniac y rusniarek psi, bo iede wista odprazig y iede
dluweimg. Nem podricy di psowisty co miodu y brada
tak gubic. Ute w hiewior dobrze opatryc, pouyha, aby psow
ty porzeczecnie i odchadrity przetakiem w iadkimok, i ednie
dla ddechu dobrze odliny, do piros na tertodricy w ruginy
drodny z piwny beczki na nicety nagotwai przy ulach miodu
zaprawic, se przy lewauy, a do ula nie mogge uoi, patry na
te drodny, dy pokrobuig usyrsie od tego jedykhaig
Ute dricostom stawiac rybarni na uscho stonia na kamie
niadek wiecek, a ruby pod ul na liryk w iadric y roisowni ja, ziele
liryk i eden byt i ruty a drugi z roisowniku zely pias dobrze ro
ty pormarowac im druski owciem mlekiem spowol. Filipy jak
Gotobion aby. Tady jajce nie prawaty, prijciesi, stupy, wygty y m
ica uprytlic ktorem i wnie miec czastkiem w iadmarowac, a wycy
sam roisownik. Mystry gubic y rozurij.

Tusow obwinnych go tych ulac na misz y postawic y dzieppoch
deg, ktorego dy skorobug zard na tymie micy i cu w dych dig, w

Nasijs, popiołu z dylbowij skorij upalonego, iak się go dotchnie a par
zwinie się i zlechnie. Item diewańsij suiericy z fusialem albo
suchey z korenieniu powrytich kłotach, separach górze tyjko ma
na porastykai, domiaderona z peca i domu utygnij.

ggyenienci iak gubie brzyje ludzi z koriciebnie i ktory chotzy do
ci, i nig pokropic domiaderona Item mowijka rlasa przy.

nieśe wor i wry pac se miedzy kapusty to se miedzy ugrzyz garye
nieśe. Item wrzyje mocny dyczo, przyniesiac do tego ludu, ktora
nieśe podobny ustare przy ogniu i waryc, iak ostygnie diewańsij albo

zaryng z krapiac. Item wrzyje ryb dobrnieuany chr miki i
namoczyć se w wodnie, a zbyj zasmiedziaty i to ludu kapusty
kropic. Item iakla iak zjz kapusty, ralew na pacychach z, to

miedzy nig nadykaj, moad z nich odpydi madye, z ktorych
nieśe garyenice robij. Item ludu moadu paskrac, konopi ony
dij kapusty nadykaj, pashore. I to pewna iako porocidaj

Chyng hujcong dobił kopynsij nashenia w rady umiepie do
nie, i poriac, to ani garyenice ani inne roścawo schodric by.

zarynd a by stoakka byta nasienic, iey z miodem pashym
zad kim umiepie, a potym z piawicem pashric, aby się nie
zepsialo i tak sice.

Na poty na prode wrzyje riny tainen zysich suiericych roścawic i ch
lud i ludu, mlekem albo piwem, uycitryje pier chustki, i da
ten sok w letnijm chustku, pynku cieple uycie bydy dobre przytem

lud i soty z octem utue i tym podewny i dlonie na moadu
Item wrzyje dadowcu diam so. piopru tyler, kopne i kaskiego uyc
cey to utue i umiepie z miodem pashym, daj rycie i lemer

cieplym, nadye się dobie i terci, poci się. I tapyro tucie ustowe
i piwem cieple uycie pashric.

Na pamieje z gubionz nashaciac tyt gtouy goricy, z goriath
Item z rane iadtem ni diewicim dote moadu naprawic
Toshnosie z ciarsu, koshy rka albo zebaniku unierosci, to k rce

z uycitryje i pie orzgo.

ktora wrzyje do chie nadye i nashodric albo na ostath
kudnie, nich za i nich się tego nie uary przed pashym miodem
ca, to byjz raki, udat w nich pierca i tuc straceni dux i kuy
takie aby się nie waryc golic, rycie albo kashu, iakich za

driniec, kypielci moirerijio co trzeci dzien, ale po petni miesiocy ca-
według sposobu opisanego o kypielci. Zista na koston do kypielci
maig byci. blusien drucowij i porijomij, paprosi z korieniem, Euf-
zelomg ratodociang, Babimur albo pasub. Janá albo koston
iwego Ziela fochij woiako ronie, korienia wielkonia albo des-
dnij lily co biate kusnie to dla biatej głowij, co zotta to dla
sziorzowij, baszioru ogrodniego kaidego pogarsci na i edog kyp-
suisione maig byci ze zista w lodzie stauswej albo wicimij
gricwae, głowij eg kypielci nie mijs, ale inij lodg z tych ziot
iost z periu co na polu ronie, z grochowiak Babimuru oupa
Tomy warijc to upijtho i precedijmij mijs po petni miesiocy
kaidego dnia aby sy koston uquist. Item konradko kypielci co na
kziato rumianku ronie, kuzmijna z tajodami, macicera
zeha gricbenidwe korienie co zotta kusnie na lodzie ronie, ale
ma maluschi i ako drudij łowij, tego wrijc po roniej czysci
po garsci wielkij i posichae to doobno w garmie w toijc nowij
natae wicimij uoy i walepi zoby nie parowate i warijc z
tego zpotu i uquiat, ochłodrijmij wicidric, chowal ufta-
rij, a choy ma to pic dwa razy na dzien, tyzdy na ranno tyz-
dy na wieczor czyl na noc na schodzie miesijca, iaknowij
rijc nastanie piastae ar z ar na schodzie miesijca zoby nie ro-
suiw. a pta ma uquity na głowie rchy go spidric tegoj saku
zdy ubai a smawai od zota parijmij ar wrijt głowij a po wry-
wanis iak ujedowicic uquic z tychie łot ławny kubic
schodzie miesijca, ktora pokieba benchijlowai wydaufij
nich gricbenidwego korienia ktore w stawach ronie, co zotta
kusnie to dla rhy rorynij, co biate dla niewiasty, cha by stopa
od kostona by, dale niewiastie iakie miał khorz cypasnie
Item kuzmij linom z oliag głowij mijs. Item koston z babim-
murem albo z pasub. Janá warijc i to lodg wrijt, aby si p-
khuosi. Item koston z papianem ugodiatel u smaryc i p-
winy koston albo panderka pende tyzdy oleiu ludzkiego
mego ccepto, a choc z piwem cceptym, i miejiaufij rchy by na
i w rchue nie uspat uijne.
Bolenie serca. Item z papianem z octem ccepto przujin

z fraszunku kauptie ciele y gwardyjski kramole na ciele y
na flac jajca dle z jmbirem
Cdy serce drzy albo gorcie uwarzye i sparmienijech krup
iatsuo y na serce przytozyc. Item Drijakieg z kienem piaso
wae boki. Item uwarzye ciarny fiki uliaw i gna proch wygy
ig w uwarceky przykladaj na serce y gronady z anego dle
ca uwarzong uwarz dle pstrzongu cynam gat. spapanem
y na serce przytozyc. lide na tyshnosie saka Instruk. de. Poluist.
Na kwanke rozumie kuczny z Octem zaryway. Item
Kapan w thymie jwey niel pil.
Serdeczne glitky. Dze wypony kosen w paczenie uwarze
y upice y cieplo na dotydek przykladac.
Na konstrupaiyo sporniel u perwadek w anerij kakuie
Item z thw just warty hody wy pie toz cymni. Item z calone
na proch utarta y z mastem kucyym stonie piana w potong
w rzechowij w toz piy skonyki w toz rone y na dotydek na ka
przykladana. Item zence proch z kataluj z mis dom paryny
z mie pany y z tating hdyeg a na dotydek przykladany. Item
skoshi zielone os kio kausy uwarz knie z krewa beberyi swego
war y pyy przytoziny. Item korek samijech takre zido
znych uwarz kuz os kio kausy y odzruetuy z gatyre kbra.
znych przygarznie uwarzye w mleku s. d. k. m. p. z. i. o. y na
c. i. o. to mleko cieplo wypic. Item kashob w goriaty przytoz
y zabejny w garnuszku przy cymie na toz glach uwarz y
y p. y. o. na chuscie na p. p. k. cieplo przytozyc k. a. a. d. o. b. r. e.
P. u. s. z. d. o. d. z. a. m. i. p. y. p.
Zawrot glowy. Kadridto na te pomocne cieplo zo zo kaud
ku paty kaidz. Item przyse albo zue gally mup katonu z p.
sto. Item wrogic le karpus (albo k. i. j. s. e. n. g.) purgicze albo
na tomoty. Item kusat na k. e. l. k. o. y. i. e. k. m. b. l. u. r. e. k. p. o. s. o. m.
z. i. w. a. n. i. j. i. e. t. b. a. n. d. o. s. k. u. t. e. s. n. y. j. d. o. m. i. s. t. y. l. o. b. o. u. z. u. a. r. y. c. i. e.
k. u. d. i. e. y. p. i. e. Item w e. u. p. y. t. k. i. e. h. p. r. i. y. p. a. d. k. a. c. h. g. l. o. w. n. y. e. h. u. r. y.
z. a. y. w. m. l. e. k. u. u. s. i. d. z. e. n. i. u. w. l. e. g. h. a. n. i. u. w. n. a. p. a. r. a. n. i. u. e. b. a. k. i. n.

Ku wiedzieniu y innemi teraz w ciemni sposobami. Item
pp' mianek karyc w lodzie y w niej maczyc nozi, pexce w
mianek wanyc u dwini y jil. Item drasong karyc w cym
kubickij jil. Item bylijag w maczym uwarionog octie s kła
daci stow. Item y konin tucionog z octem imieciac y na
cieto przykladac. Item dla my sioytnij barakha, a dla
uiazny oniceryc tabie uijige z niej katonij ze upytstionog
uog obtozajajij trzymac od godziny do godziny.

Na bledawki z fibuli sol z solg imieciac y powierac. Item
wermij zied krew ucyra ig, nabyj w niej soli, nabyj w nich
bycie poci noc, naczaiutri sdcaryc sol w b krow dionog, jctony
bladawki naczaiy y w tym celu krowie imaciuufij chustke
uiazaj w ryzkie zaging. Item wermij zieda u b krowiego uij
inij sol przylej do niego octu maonego uimnego maczaj
chustewki shtalay. Item krowki jctonego drozack u tagu

ljunog ucyra, ucyra napyckij nim poryjaj bladawki, ucyra
keto nicij, shtaj posudobuufij ac do krowi, y zawiazyj trzymaj od
godziny do godziny tze powitstie seft niaz do uiazca na nazy
lej zawiazyj tustose okoniuuanyj imaciuuac. Item iciti uij
dawka uij shtaj zawiazyj icidwabiemcoraz to lepyj uij krowi

ige tak sie odewinac.
Na zepij tabakog miazta u utarty z goriatog imiecionog
uetae ucyra ucto. Pij y cialo. Item miadom pomaruj Cal
Na g'ronij, sko w to g' dku Grandy upice linem u ryzajaj
petai mupa katusz galog pobygijaj y nadyuot przytaryc, ac
gij uchwic znawic y pnygubij tak potae uctozona.

Na Biegunki y jamiennij karyc w soli uwarzyc y
z kłk' turek ziedc przytawo.

Na g'ronij bolenie piew z pod j ryzka jurisc.
Kalonemu. Sanki ca' zepimaj na twirichu g'ronij karyc
piewt'eradto w goriatce maczaj imocujc y tego naczaiac z
uz ouinge.

Na to trawki. lina z quos rozptacie y na jil
przytaryc od godziny do godziny trzymaj y kubek: losku z
go zebic z niego jil, tayo popycic w przed k' biate i piewo
vide u uimibabll

użartym posypał gniez i tym cieżo głow ostadał. Item w kwi
czy garnetki pnia na łecna dwa palenie i petro wiał do tego olu
tychki dobro migrolic hochy wlnofic pillaowego chłoba nie suwco
ganie dobro usypał żminku grammygo pillażcałi, żminku po
go potogromnie i panytu żminku wtożego tyloz ceamur z
żnająż pilla, żminku tyloz, żalępic i pakynulko i wiocey nir po
gadniny uwaric, potym sieci u żminku głow chustki żminku
na pieriny lub kocem głow dobre ai po paś riekryc, tamre po
kuaci ten garnetki pillażcałi i pakynulko odlepia, aby para na sam
pawoż dła, tamteży chustki potyżcałi reki dwedyż potyżcałi
iż grammatki cygnic i putora kwiżcałi a potyżcałi, potyżcałi
ty grammatki riesz, a inży chustki wtożego głow żminkużcałi
chż cygnik, żminku na głow uwaric, potyżcałi iż inżyżcałi
pierziny i dobre riekryc, a gdyż poty na płate rignidki żminku
leżyc tamżodnie cygnic to de mane, ejuno, pomacho, to ma
co hieci dricni cygnic reżyżcałi potyżcałi. Item białki pod gody
stawić po petri.

Sukotyżcałi leżyc leżyżcałi na kwiżcałi
żminku, do niecy mała młodego nie, tożego wielkiżcałi wto
żcałi, i kwiżcałi żminku, potym na żminkużcałi iż mała młodego
nie, tożego inżyżcałi ciatō obramō wariy i żminkużcałi
wtożego dła żminkużcałi w żminkużcałi wtożego
nacełi iż na wiarożcałi pillażcałi, do tego iadeci żminku
wtożego potyżcałi iż mała młodego, iż mała młodego
Febrżcałi wtożego olużcałi tyżcałi iż mała młodego, leżyżcałi
oczużcałi, iż mała młodego iż mała młodego iż mała młodego
wtożego nacełi iż na wiarożcałi pillażcałi, do tego iadeci żminku
Ocztużcałi dobreżcałi kwiżcałi, olużcałi tyżcałi, iż mała młodego
pillażcałi, iż mała młodego iż mała młodego.

Item w kwiżcałi żminkużcałi iż mała młodego, leżyżcałi
wtożego nacełi iż na wiarożcałi pillażcałi, do tego iadeci żminku
Ocztużcałi dobreżcałi kwiżcałi, olużcałi tyżcałi, iż mała młodego
pillażcałi, iż mała młodego iż mała młodego.

nia jakieba wrogie' boby siarkina' woiy' zgoniat' i' wujpie
 a' to dha teje, ab' nie padlo na' jedn' p'icij' i' p'igancij' i' t'ern
 Kopyel' Chody' przylawij' do' niej' tegu' mochej' Przemysla' po' cie
 zgoniat' i' z' goworycy' b'ranij'. Pu'er' brenil' ciata' y' o.
 Suchy' lewyl' Kopyel' z' osdang' z' t'amej' tudy.
 T'od' z' p'odrac' ob' t'oj' w' m'edrym' O'c'ic' w'arige' p'la'p'owal'
 T'archy' s'p'odrac' goworycy' b'at'g' z' u'ierc'ic'ia' s'p'ij' p'la'p'owal'
Lupierel' i'ak' s'rupij' w'oj' p'rogis' i' c'ic'ic'ienney' w' t'od'g' i'ak'
 T'oj' p'od' t'oi' t'g' t'od'g' s'br'ij' u'ay' t'ud'z'.

Goworyk' g'ubic' O'gowki' Lewa' s'one' w'ozem' i' s'ie' na' pul'ij'.
 przyk'adki' w' r'ok' i' t'oj' t'ern' W'oj' i' g'ubic' T'aranki' w'oj' g'ubic' w'
 w'oj' w' p'ic'ic' i' p'uk'nic' ob' t'ej' p'ok'ow' do' niej' w'oj' ob' i' ma'
 c'zaj' chustki' y' s'kt'adaj' pul'ij' w'oj' i' p'od' t'oj' s'owal'k'
 p'riewal'ic'io' p'ij' t'ern' s'kor' ch'leba' p'ri'p'ic' i' s'ie' p'ij'
 pali' w'arige' w' w'od'ze' p'ryd'ac' t'roch' a'ng'os'k'ij' i' t' w'o.
 Le' p'ic' W'el' s'ag'ly' w' w'od'ze' w'arione' p'ic'ed' i' s'p'ij' p'ic' s'g'
 W'od'z' b'ard' d'ro' p'omoc'no.

Z'arij' g'oi' C'ysie' T'ajna' s'uc'ic' p'ri' s'kt'adaj' s'kute'c'nie
 g'oi'g'. T'ern' s'uc'ic' i'arij' i' m'ic' s'raj' z' b'iat'k'iem' od' i' a'ia'
 y' p'ri' s'kt'adaj' t'et'io' na' chust'ic' s'aj'k' g'oi' y' s'uc'ic' p'ij'
 s'kor' i'arij'. W'oj' i' g'ubic' T'aranki' w'oj' g'ubic' w'
 s'kor' i' s'kor'ic'ie' w'ic' i' s'ow'ego' w'ar' i' g' y' s'g' h'od'z' p'ij'
 T'ern' g'ly' s'ow'awa' W'oj' i' g'ubic' T'aranki' w'oj' g'ubic' w'
 u'f'us' i' na' p'och' u' s'ow'ego' s'rij' w'aj'.

Na' k'as'ic' p'ij' w'od'z' i' s'rij' s'rij' d'ob'ze' u'j' s'ar'ic'io'g'.
Puch'ing' u'j' s'g'ga' z' w'oj' s'kor' ab' o' l'ic'ic' b'roz' p'ri' s'kt'adaj'
 d'one' y' b'ol' u' s'ow'ic'ia' i' c'ic' i' s' g'ly' i' a' s' w'oj' p'uch' i' g'ly' u' s'rij' c'zaj'
 nej' p'uch' i' t'ic'ie' i' e'p'ij' d'ac' p'ok'ij' ab' i' w'oj' n'ic' p'ost'ic'.

T'ern' z'ast'ano'w'ic' T'om'ac'ic' chust'ic' w' d'om' i' w'oj' w'o.
 d'one' y' p'ri' s'kt'adaj' na' r'ang' s'g'ga' s'ow' i' s'ic' i' s'ic' T'ern' w'om' s'
 c'ij' s' w'oj' u' s'ow'ic'io'g'. W'oj' i' g'ubic' T'aranki' w'oj' g'ubic' w'
 s'ic' i' s'ow'ic'io'g' na' p'ark' y' na' c'ist' p'ri' s'kt'adaj' od' na'
 u' s'ow'ic'io'g' i' p'at'ce' u' l'ew'ij' r'ok' i'.

T'oj' g'ly' b'ol' u' s'ow'ic'io'g' ch'leba' p'ok'ij' g'ow'ic' i' g'ly'.

ij piétrijský zářij píseť Ličen pzdří puchlínj píseť uijng. 11
Puchlínj gubí. Pse Clístij uijng píseť miodu pá-
snejo & slínj tánsuro & miepárnejo uerij uai. Item
dri egciemj mánsuái páfek bífje nic bít & smolj
& miepárnj.

Ukyp zienie prá wsciektého lubinného gádu le-
cígje síma pnoiem. píerým & táwiesíým albo
kúwíým, sel kúwíým, upíad ráng obmíje uijng
stámj, á nádníj dobré kúwíje abíj u gong puchlí-
ná níc pórta. Item dísionáie drius pokráj uel kúwí
ij pírij tádníj cípsto odnawíáigje, uawí íe & kúwíým
dísuálkíem ij & ledy píjje cípsto pícedrónj. Item
kúwíen & wójj plnéj wárnj, & ledy píe, ij ráng níj
píeríj uai.

w Gárdle kápálenie lewíje & píeríméníá wíjng w No-
uáj gárušjék glínj tálep & pokrójwékj uel: do G.
dgníá, kák síj spálí, uijmíjje ubíjje & miodem ij
pírijle. Item & miodem ledy prá wíjng píje.
uawíáng, do kúwíej wíjng píeréka & tájná bíatejo
suchejo píeje lub íáškúwíeje, albo góljbíeje u.
táwíeje, ij píeré gárdle domíá dísioná. Item lewí
gníáwdo íáškúwíe táíen íáškúwíeje uel góljbíeje,
Cítáule upíerísenej miodu pášnejo, mástá míjdlá
pírijwáí to w mlekú ij obléz gárdle.

Uwómíjje & abríjónáí. Bándj cíjruclíckj uel sklónkj
uel gáwéríck mítíj stáw náđ íst gálkíemj zápa-
líwíj w síjm náwíjníu záwá, uel íj.

Qozj lewíje & wéwíjje kílka íst káw íáwíjéck
swédo uel wíwíwíjéck, píeríméní wíjng. íeríjje & ló-
síjm oblézáj. Item wéwíjjejí gíwíáte wíjng páwíjje

uraz soli chusty maczai i ostadai. Item, korki bione
zielone gorzalki skropiuj przykladai. Item, pajny
zognijka utukroj przestaj, przydaj listka iostkow
ku asdo uwazonych smietanij, trochy emiericaj nad
kolnijnym ogniem smaruj i papier przykladaj.

Uwrod albo guzaj na kolonach lewyc. Siemienia ludo
nego utuker na mogy emiericaj z miodem iak ma sc
utur miodny chusty i przykladaj ranno i na noc.

Zupura albo guzik na stabimie lub ser bobr ta
pateniem, usmarujc 2. vel 3. jaja miodko w oleiu
ludziannym i ty iacegnic miodny chusty utur i przy
lor nabolozakaj. Sparzelina lewyc w igosc
masta z soli uijptokanego kosku nowego zarowno
rospusc nad ogniem, iak ostygnie przydaj biatka
od jaja przymericaj dobrze tyon smaruj, a na
zewiek biut przykladaj.

Kopiel na upiekcie choroby ro popelotoci nabole w sta
wach, w logach, w kach w korytach etc. Wes kopignu z konic
niem dylatck, listka browego, kwiatkow somonijch
miodnych, drzewannij, iak koterego Zieladnyj Celidonia,
talankiego Ziela korzenia, kazdego po wigrac, uat i kopaj
do studniuj, jasta sol.

Spejk w gorzale popaloni plastnyk z Moninij nan przy
kladaj. Wzycie gdy bol, wes dzogb przewojnych, soli,
drodzy piwnych i mioda, niech to wat reure, ostudnis
sij chusty maczaj, cieplo ostadaj. Item, zgniej gorzalki
z miodem z oliuj i smaruj. Item, w uicere riez z smie
tano i cieplo ostoi. Item, po pas kopaj sip w koscie, w kto
rejby wipa wrata.

Wosta, fuser z bionie dolegu moznego wleci trochy
gorzalki, zgniej maczaj chusty i przykladaj.

Pruktaiję & ktore się przię usta' dobjowaję & biatko
 zbrójmanijęch usmierzję, wżę usię Łardy bene.
 Sibi, szięptę Łohę, kmirnu polnego nasienia, ko.
 pu postęgo, przię Łukrij to warjęc priedricij pić
 wpięto.

Herosta' Łoleiga ktora się narjwa dymnię,
 tak się tećrę: wermiji grjbow, suchijęch kulkę
 uwadę w lodzie dobre, iak uwadę wjijmiji, usie.
 Łaj drobna, j wżę usierę wter na rjpię, przię lej mle.
 Ła trochy, przię matij, j przię Ładaj dwa raię przię
 Łerien, morierę j rozestęncę.

w Łeche gdy robak ułerię, wŁęj goriatki w ucho
 umoziję go. UŁerij gubic' Łiarkę r iągę do
 wratij, j wimietowijęch utŁucij j z Octem emieraw.
 srij natrjij. Łeuj Łabitu eel.

UŁeriję Łbijnie odchodzenie usuję tatkę niedoradę
 te wari j polowę pię. Łoty Łakre, prawione Łatrijmuję.
 UŁerija Łaipca na sziem gloniję.

Na Łuję Łerzenie Łopca, Dżeno Łesipicowe, nie Ła
 Łric Łim, ale Łotoryę tu j ow gdrę co nie co.

Auripigmenturn na Ło ŁeŁy ŁotŁon odpadŁ,
 smarowac uŁosij. Bacionione ŁadŁe, ŁpilŁę
 w Łim na smarowac mizdrij uŁosij uŁozęc.

ŁŁidrij ŁerprinoŁeŁi poŁheŁie usę sriję w pięcu,
 j utŁekę srij na Łosiek, po Łosie na Łonice Łara
 wżę usrij pić w łonice.

Auripigmenturn utwree Łot ieden, uŁcisnję Łopka
 ŁŁidule, emierpai Łer Auripigment, j Łerac Łim
 Łokiem ŁŁidule, Łęgo Łnac nie nie ŁpŁuc, Łpalić
 Łapięru na ŁopisŁ, Łosijpai, Łobricę Łim ŁopisŁ, Łer
 Łapięru j ŁpŁuc ŁŁoto.

Na Łeriatrij Łeminkę polnego utŁuc miaŁŁo

y uijpic egzowatho, albo namoczyć pierz w
godzin celi. Vel serwathu przywarzyć ciepło
i sminkiem potnym y uijpic. Vel Soku z iakt.
Jea puszciorokowego ce radkiew Timowa albo
insia.

Na Paraliż Dżyli od tegoż Preserwa.

Gorczyce białej po trzy Charpa na ciro z gijsc
albo pomby. Vel Gorczyce z wadko
mocno trzeć dobrze y mocno nim mnisie go-
dzim w. Vel Mrowek z pod Brzozy w Ma-
ru narbierac y napochac cizli orawo chalcij
tego raz dwa albo y trzy celi y uijpuścić mowli.

Na biegunkę Dżbu cizli Skory d. bowej z mto-
dego dżbu kwarty uł. uł. sturiorogo, fynamo-
nu tot ieden, Guordikow Tot ieden, Piepru Totie-
den, mleka garniec Stodkiego, to imieriac,
zalepic w garzku, warzyć zebij cizsc tego uuria-
Taj y pic po strance iakt uijchtodnie.

Na wielką chorobę Szukac Bru co na uiszi-
bie uijrafa, na schodzie miosigca zeringo go,
y tego Bru uijpic kawatek przytorije y nosic na
Łobie z d uie niedzielę pierz puł, nie dotykać
sij Dżku, przyringc y iaktopac. Vel Sene z miji-
Dy z uwey uijige uisuryc y z erim Motuieko uijpic.
Boski od czarnego korta usupijc uł. uł. z ac uij-
po dżu piziu z mlekiem maierijnskim, nim
go z dżije, albo z mija datorijm ot cizkiem, nim
iesure po formu z dżije maierijnskiego, ni-
gdy nie b. dzie miate wielkiej choroby.

W powietrze morowe abij nie x. podila, cizsc to sij
z kurac wozieni zecrami iaktowcom, Sdarzko, Sko-
na barana, z wczkami borowemi do nora Dżu.

z goratka j z miedlem przywarione tym smaruj.
Opadanie Nog róg etc. w rzezy ujedynog ukej oli-
wy, y z miedlem chotkiem zernim tym nekryj, upiec w ka-
weciu, j to oliw smaruj, skuteczna.

Paralitem cęsci łazarong seu narupiong pokryj,
wami cęsto parujc. Item na przyc łazariong para-
litem cęci wespuch korien drug łouj wot górnij.

Purgans sprawnij cęstki, które się robię z konicu
potnego, z nasienia kopru posęgo obajga po y. Lotij.

Łotwarij z miedlem do ręgo przysię męki poremnej
Łotow z łob ocę kawatej Łotow z Łotci bijdł cęci ca pa-
triebę, se ingredjen cęci na poch utar sęj łob cę z mied-
cięsto potym z niego cęstki lub zalki, wupijc j Łotci
w postadęk. Item cęstki z miedla jernego Łotio-
nej utarone.

Ćci j got j helmo j dła masę Łotwarij robi taki.
wemij Łajc pierusie od łunij, które z miedle pierusij
zatk, j dła przestanie uodlic łunij stę, w tym cęci se
cęci dżunę, uijusc z niego z Łotek, a biatek zrostaw
do którego przycię oliw, zmiesiaj, i tak kaj dżunę
nim, ponikjem, zrob z cęstka bochenek, a w bra-
dek wem utarone cęci, wrad z ten bochenek cęciem
do pieca z miedlem chlebem, z upieronego bochenka
uij męsi Łajc, z miedlem j go, w tym Łajc z naj dżunę
masę niepręctawog, którą namatruj pierusiem z.
cęci wemęgę.

Duszenie Łajc Łotę zielonę z igłami z łotkich
Orzechow z łotę z kawatka gęst z łotij potij kę
j to łamp miedlem.

Łotij Łajc z łajc z miedlem Łotow, którą poręctawij
wupijc w winie lub w wodzie, z miedlem Łotek zeden j dżunę
z łajc wado uwarionej, z miedlem z tym j jęci i tak
naj cęstki. Item na jęstę cęci gęstij wupijc cęci
miki

niki iako Hubaty. Item Raffo & prienice upit.
 cioncy i ut Turioney pió z lioda, i esice lepiji z mle.
 Siem zgotowan, Turijto na kolki na lat z delu, na
 Usiatry, ketore roz p p d r a, na p r e w k t o r z c r y s t i. Imio
 takie na suchoty, na d r e k, kolki, b i e g u n k y.

e M d t o s c g d j n a p a d n i e n a w r n a l o g o p o d s y c i y
 t w a r z m u l i m n o g l o d y n i c i, i u b a e m u l o d y t r o c h e
 w u s t y, p o d n o s e m n a i e r a i O c t e m, l u b u i n e m
 a l b o s i n d u r o n g l o d k y, u s t a i n o s z a s k a j, z e b y s i e
 d e c h p r i j m i m a t.

w U l e h u g d j s i p r o b a k i z a l e g n o, u l a i w u c h o o l e i u
 i a t i e j o k o t u r e k. Item w a r z i m i z d e o n o p n e j, p r i e.
 c e l i n a f i j p u r i c e i j w u l e h o. Item g d j w u l e h o c o u p a
 d n i e, u b i j t r o c h y l e t n i e j l o d y w t o u c h o, i z o r a z
 p r i j t h a j N o s i u s t a j p r i j m i m u i g e j a j, i n a d y m a.
 i g o s i z o r a t e u j p a d n i e. Item k a p k y o l u i j w u c h o, i
 z a j n o p r o s t k u k i c h a i g e c y g o, a n a p p d e l i j p i e p r i u, i a k
 p o w n i e k i c h a i z o r a t e u j p a d n i e, i o l i b y z a s u p a d t p o d
 i p r i e t r i m a n i j w o s p o r n i a t, t r e b a j o s t r i j p k i m i s e u
 p i e r y p c a m i u i j i g e c h o e r b o l e m b y z a p a l e m i e n i p r i j d l o.

L a b e r i d i e c i o m g u b i m i o d c r y s t y p r a s n i j z m a s t e m
 n e s t o r i j n i m i e f a n i j, l m a n i g e n i m d r i g t a.

P u r g a n t u i n i s c r o p k i z m i j a l l a f a m e g o, w e l z m i o
 d u p a s n e g o z s t y p r o s m a r o n e g o z r o b i o n e j u t o r i o n e
 w k i s i k y p o s l e b l i a, p o s t i n g u s i j g t p h e y. Item k a s e j d j.
 c r i m i e m y w o t e r e w a r o n g i e s e b e r s o l i.

Libidinis ardorem gasi utoshit uicri boweli.

Sic w p r o w i k u z a r y w a n t e e p e r e n t e A u t h o r e l i e n o e s
 S. H i e r o n y m o P e r i u s e n i m d i c i t: f a t i a f a t i c i s i t a t i c i
 c o n t r i t a e s p a t a i n t e m p e r a n t i a m l i b i d i n i s e f f i c a c i t e r
 p r e n a n t. S e p i e s u e r d s u m p t a i n t e m p a u f e n u a t. S. H i e r o
 n y m u s. Item d i c i t: f l o r f a t i c i s I t a l i c i a q u e i m m o r t u s
 c a r n i s p e t u l a n t i a m c o a r c e t e t l i b i d i n i s a r d o r e m m i t i g a t

Parali k gdy laraci larac napr deli cipsci taraco.
ne ocieraj chustami gorocemi cipste rajreunige
ie nad facerko, y tarad rhuicraj nicomi. Item wermiji
Oltu mocnego wsiyp do niego gorocyle ut lucionej,
piewru, soli, tym nacieraj iak najlepší, moze y z go-
vratko mocny miasto Osci, przydawuj korzenia Dric,
glawego y kamfony tym mocno nacieraj. Item Uwan-
nij poczele g. Kuteirne polowajge dring utarng
kamion ospalony.

ROZD laryje wermiji zotkow iacowijch twardo u
wanconijch, rozucie ie w donicij, przydawuj sicryp-
p soli tym skladaj. Item zpricij prostey goratki
wsiypawuj do niej soli, tym skladaj maizajge chu-
stij. Item skorke browe wielone, skropiuj goratko
dobro przykladaj.

Na pschlin zutarcia na mieyscu taijrnijm
wragie orodki chleba rianego z radko utwile O-
td przylai y przykladaj na mieysce opukle dobracie
Item tor abysip ujusit pochowuj y pyri optakawuj
wpricij w piute lub w lodwie dobre schladit y pic.
Item Barocia z korzeniem na kopai, to tego gro-
chowin w toije y pyria, ujjrac to w lodwie mijs
glow, ujjuric sie, to cignic po petni. Item baruineko
w piute mozijs y pic, a gdy sip ujusit baruineko
glow zmijsat upadnie. Item lina y oliuj sury
conijch obogga taruono po naparstku zmiepan-
sij, tym ranno y na noc w toij albo w storij na gto-
vile nacieraj wyndrie reung tri. Item bysip kottor
ujusit, patnages u rzk y rog nie obrzynac, w torow
nie wrijc ani ciedac, pokarmu y napoju baru exor-
cij mowaniych tarujac, exorcijem y inwie suffragij
nad chonijm maiz bydi crijtane, zopielu fakre we-
dug sposobu opisane go sol. nicek ujjwa do storij
maiz wchodnie te wota. Blusur porizmij babinus
albo

Albo Istromowe Ziele, bafier ogrodny, Owies
niemtsconij, paproc z korzeniem, gricbionowe,
Lorienie, piper z polu, grochouinij, kardedego pogorku.

Na Spadnienie z uyska Octu winnego, Scu
mocnego, goriatki, msta, miodeu pabnego, ju
rowejafe, kardedego tarouno, przygrac trochy uij
pic oraz. Item kady cieplej, koney uij pic choc z koney
z, stury to j nastuzenie.

Chrobaki uywabiaj biadtur ranyj z porjekt Zielu
powrosto zauris na fiji, uynido robacyj.

Na wlosy w ranie z satarozaney mgki ciji pla
cuszki ani goffe ani radko, a na rany przykladaj
iate suienic bydnic, odmienic sus ciji a stary odrucic.

Trusze dla chorych. Dwu kwanij 3. mleka kwar
ty z kardedo osobno gracie, potym to pius gorgie, lac
kienko z uyska w to gorgie mleko, idnieb to do pi
wnicy abij przychodto, nie trucaj piaruj z tego, ale
z podpiaruj nalewac do kielichow z atch dawac chom

Gliszy uyprowadzic w knjnicinej lodzie rosmg
cic mgki pienney radniechno y uijpic podera
petni pewna.

Na rany fluxowate ciji sci wapno z oliug rozpa
wone przykladajce. Item zjucie z miodem z mie
siac, y to uraz rozpuścić uij przykladac. Item kady
garniec w lac na wapno niezapone a potym bnieje
go uel miesieca dnia odta, zniej chusty madiac
y te przykladac.

Na psiki kamil spalic mecherynj z owij albo cho
cij y uijpic.

Na dieracyj albo niesposobnosć, biatek i aisuuj
wodki roianey uijpic iate dwa albo trj rany z mieljac
y uijpic na noc.

Na gardlo skostawiate soli z octem y miodem
zmieljac

zmieścić, i tym sposobem gardło wezwą w.

Na bol głowij kusić a lewandowego w gorzacie
ciepłej umoczyć, i na cymś przyć chustę przyłożyć.
Item gline kusić i ziemie ukopana, i coby jej stonce
nie dosięło i leody kusić i w rozciżnioną i ak plackę
przyć chustę na głowę przyłożyć a broni od gorzaki
od puchliny i od bolu głowij. Item sialki i a cypsto
ig w ghaige, lub co gotowanego z nig i edyc. Item
na bol głowij gdy pochodzi z rot, d kary albo z krwi po
mieściana i turiz vomitoria. fol. opijane, purgarse
fol. opijane, kryteryj, i cypki piawek swardenia i
usijna. Item na uftawienij bol głowij i siy zaurst
i turiz ciapewka pocien na przeryta baweliny, i Mo-
ryty pomieszcane byty roine anomata to jest kwiat roij
lewandij, romanyru, melisij, bukucij, karidego po 2
Sirijski i gruba pokrasciuj, takze do tego przydaj po
dwa tety. Poraxu i skorok, pomoranionij, korzenia
fiatkowego, pul tota, tuba rose, drzewa albesowe
sandatowego, cytrynowego zapachu rozowego, ka-
ridego po tycie, kubeba w kardomonu po pul tota, po-
sic tej ciapewki i a upi mietrzeba' aie ciadarni, go-
roijm naturom i a ciap kusić stary.

Okurczenie rok takze utadrij utracenie turiz,
nato naprot kypiel, pocze uriguerij mrowiska
i mrowkami, polerij w turiznych lub suchych, u wickel.
Ikw pannoijch miodnych, diuwannij, i atowca i galij
stami, uel miastu jezgaromianku, topianu i korc-
niem karidego ile potrzeba, warzyc to w garnku, po-
tym uylaj w ceber, na d ktorijm chorego posadzie i lenije
sij go aby sio poci, cijnic to codzien, a po hardijm uij
poceniu otarszij siate i poki sposobem stiej kusić i glij
uel siarcianijmyo daleko leniji. Item kypiel do ko-
pania urigie' prochu siennego, bityca, maiserianku
diuwannij, spionu i korzeniem, oman i porc-

niem, Luberyje, Hirop, iatouice, pokryjuij, tatar.
Sic dzie, mouszka, Lewandij, smarijnu, tetrata
cho' ter' nie cupij' kic warije w hodie ut pol. in pa
Stio tach.

Na' ka'dule ierli z pisan' s'ha' pachodij, tricia' i' u
maruic od usiel kich trunkow preri. Uki j' 6. nie
Liel, ierli z insvij prijcyrij stuzij nato Tosie kopij.
to, nimsij okuzajze y prij' Sobie nosize, nasienie
juomisul naprosiek utarte zarjwane y prij. Sobie
nosione kostki nakszitat' mierzica z karpisowijch
glow z pod ska' na posiek utarte y zarjwane. Item
lehanstua raz drugi y tricia' przepungowauj y s'ij y
seruic upusciupij, ierli lato y inne okolicznosci po.
Euslg, pic' laude benedictu.

Dni od pocig'ku choroby w ktore s'ij bezpianie
tozije' mogg' gwaltowne choroby lehat' thowem dni
upuszczeniem etc. 19 te: 6. 8. 10. 12. 16. 18.

Dni krzytjowine w ktore s'ij parjuszij od pocig'ku
choroby iatowij y god' gorke lezije' nie godni 19 te:
3. 4. 5. 7. 9. 11. 13. 14. 15. 17. 19. 20. 24.

24. 34. 40. Na' Febrz' dosuiad' cionij mo.
siek usrobaniy z glouij kibelij (conap' t' tach
bywa' zaijstowaj' zarj' w hodie. Na' rany' flaj.
kuriek w goriat' i' mooye y prij' tozic' zarj' s'ie
y zoi' s'ij cho' trock' z botem.

Na' kamien. s'iosnku ka'wat' ku goriat' i' tegiej
od godinij do godinij mooye y pot' lenc.

Na' s'akorb'ut' skor' z' s'ioz'ij' spadaj' g' ier'.
lehanstua w maju purguice. Wot' broniych
ti' s'how suszrosij rozniaj' s'ijch y zapraw' iak' la.
tate z botem z obing y z l'og' uprod' i' u propem.

Laupij y karat odlat, ecbij nie bardzo smacerowat
 a potym sie samo albo z piosieniq, dobie przypuqnie
Martha o krusi puzieraniu. 1. Dnia miesiqca kto
 krew puzieraczywa romianq. 2. dnia febra nie przyda
 3. chobij ciotki nie undie. 4. smier na ta przypa
 da. 5. krew z palagone y cztelnisrocie. 6. raskorrig
 waty uipp. 7. traci smak do iedrenia. 8. Teana febra
 y cztelnisrocie. 9. ecbij nie iedrenie sprawuie y krosty.
 10. Lieknq baruz nakwarzij cizni. 11. cheinosc do wene
 rij odgania. 12. posila bardzo ciotwieka. 13. appetyt do
 iedrenia. 14. choroby sprawuie. 15. smak cizni. 16. eleni.
 17. glij nie puzieraczaj. 18. hoc quod. 19. 20. dobie puzieraczaj
 21. choroby sprawuie. 22. choroby cizni w tym roku 23. ru
 mianosc y smak cizni. 24. choroby rzi gania. 25. Sub
 telnyjm cizni. 26. uilgotnosci odgania. 27. bitynie 28. fe
 brisip tego roku nie bac. 29. posila y mdyj dodawa.
 30. wragli smierc sprawuie. 31. cranj rozgania. 32. zle
 dla najtey smierci. 33. zle to bronij medziej w rzysej.
 Inui dom wielkiy potriebij tatus nie puzieraczaj.

Dni kriticzne ktorzych glij kto zachoruje, tedy albo o
 zdrowuie albo umrie albo dluzo przychoruie.

1. Dnia miesiqca krdiego kto zachoruje, bac syp tricia dnia
 trzeciego, a jezeli go przetwa ordrowuie. 2. tego dnia
 drugiego kto zachoruje niech czeka dnia trzynastego,
 ten iedli przetwa ordrowuie. 3. tego dnia glij zachoru
 ie ordrowuie. 4. ordrowuie. 5. ordrowuie. 6. dnia w tere
 go miesiqca umrie. 7. ordrowuie. 8. iedli mus syp ta dnia
 10. nie popawi umrie y zabatem. 9. z trudnosiq ordro
 wuie. 10. poluznij chorobie umrie. 11. ordrowuie.
 12. iedli dzien. 13. przetwa ordrowuie. 13. po dniu 24.
 ordrowuie. 14. dzien ugr pluzij rzy y lobrij, 15. umrie.
 chory. 16. podniu. 17. umrie. 18. dzien rzy. 19. pfdko o
 rdrowuie. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

utrogo misernica ordo uicil. Vy drugiego tyzj
ca uenre. 25. 20. 21. ordo uicil. 29. Smiercig gpa.
ei. 29. ordo uicil. 30. ugt plinj.

Tuz adicij 2. Beda x. trij dni so, ktorijch ierli
Jeto krew pusci siotmego dni a uenre.

1. Ostatni dzien Juietnia, ktorego dnia us-
liit sic Judas 2.

2. Pierwsij albo trawiej Drugi dzien Sierpnia
ktorego dnia Jaim tabi Ab la.

3. Pierwsij Grudnia seu uenre Pierwsij Lwie
nia, ktorego Sodom a Gomora ygorata, ned
to ktorego w re dni uodri, etg Smiercig Ejmie.

Jedak w et wielka choroba, natp nosic y uenre.
bro w poroko natane, y tawryte na pierwi ak ystych
nigdy nie edejmuje, nie b dnie wielkiej choroby,
y od innych chorob hori osobliwie od cwarow.

Jeta Jambieru ebiatg gorinyca ut Turionego wybae
iako tabaki, Stej Jiem iatow conijm namacae
grubiet y puls y ugt pona godring pried Kadukicem.

Na sihorbut Jarianu moorego utrogo e Solg
umiepiawry, Jeta zebij y diu sta ranno y na noc
nabierai po lutharawij dos uia d rora.

Na Spanie y siel en stus day tawryc eote e pi.
nem uypic, nie odeknie sic ai ma dafi napic sic
Oetu, lo piero sic otudri. 113. Solata.

Na dysenterijg Jowarog natp luku diu piana si ego
utawry na konice ncia uogp e y worym kolwick uypic. Na
te y na sledziong bibuty pulwianitki w mbelku ugo to.
uue y post arpaufij bibuty uypic y berce godring na leuij
kolwieri sledziong, moze si ostalic.
Sposob isk. Skta y fofurij sklic s tuwione. Siu adskie

go tuteżego uparzyć w gorącej wodzie i wjptak ma-
cno so rój albo wycięć odmiennie iże ciepły wodę, a i wie-
go tuteżego w ródzie wpry tke przijpac potym do niego
trochy napna nieją pomego, i roztricie z wodą zebry sig
sem kłji ciggnij, napiseć wodę tam gdzie kłjić chęci
i posmanij dobrze obie strony przjtoż iedno do dru-
giego ściśnij i tasiuj.

Sposob do flaszij przijprawić chłonu na zela'nicij
Jezie wotopij iij na smanowac miiejse i na nio uci-
snaj sobje dobrze rozgrzaną.

Chędożyć tuteż nędziejnie posmanij jabcem zolnuit
maccianijm tuteż nędziej i Al'ebem wjtrijci.

W'abielono wotku wes'kiem on rakowij wjtrijci go
Jewetg, abij ciggnij lity, w tce w oho, trzymaj przjci go.
Dziwo nie wjpmnij go, powtorz, ierz co zostanie.

Flęgma gdy niteku odchodzić w mleko zanać od
krowij wjprzemienića lniarego przjci turoznego, w wot-
dobric, a gdy będzie iak kasa miodij chustki roztrój i

prjtoż na pierzi ciepło, nie odcimnij ać dobrze uschnie.
Obrazij iak obmijwac' biatek zias'a Juriego w ho-
dę w puszc' i roztrój ać będzie piana, i tę pianę obrój i

Sposob wjwabienića plam z materijj iedwabnijch
Jeloni kidejs, wjmnijc' maderijj iak mowisij, potym

prauq sponz materijj na smanowac' mioblem p'atnijm
aleq miadlem czar'nym dobrze natricie, potym z ma-
tęz roztrójcie na ciztlej dęzicze najlępij lipowej

i smijwac' trzeba mocno r'p'ę wodę ciztlej natewajic
zimnej i tak dlużo miji, ać w s'jtek brud zęz die d'ma-
tęz, potym wjgnie mijaća czar'nego postęgo, przjpru-
jac do niego miadlu p'adnego bochy, i zmi'wac' po-

ust' dobre znowe p'rac' w tce i tke

Sij Inoue ledij crijt sij Timnej trimwac nig tabdhu
 go materijj at ledi cigitta case s dric, potym materijj
 Eruisic na samym wietrie nie na stoncu zebj trockj
 prieschta, iako prieschne e, wes latak od maglu crij.
 Ily churty obwinioni, nawijsi dypsewnie materijj, y po-
 tym na materijj nauin maglownie albo churty in-
 ng crij sty magluj at materijj usch nie w maglowne
 niu probati s mion. Item s tusse plamij materijj wji
 watis, wes kredij kito panisticy y uschobawij i crij po-
 sij pac nig materijj tam dric plamij s, papier crij sty
 nato ustr micypel, qd e jedda pisy panar, potym e
 lars gorga krausic nie potis na papieren, y patre iceli
 sturlosi uychoti na papier, iceli icerice plama i crij
 to trob druzi rats, potym tence kredj, kus urisic ie
 sicie, kicly y nas pod pod materijj podstojic papier
 chrij na krobang pod same plamj krew rat pca uij
 ciera sukna

Spanie i bjtne werniji duc albo trj lchda
 trahy goricy u icelchaj, zusew to u donicij, ce
 uley detu y rolanego biejku rochy nawijsy kroyt.
 wj cgotary zding mocho, wstic bdrigja

Letary albo drijt nie spanie oddalic: nabrac eqwice
 mowek a posadric kiska na tyj gtonij pod skowipki
 brieskow utostich, na miji zki karkaw po icdniej na
 podca fiejij po icdniej, tym porobem obudono icdne
 go co spat icdn dni. Item siff dawac.

Lepi ewer rwarij rganiac mocem utarnijm, albo
 letary kotsus nawijsat. Det sck cybutanijj i tajnem
 mifnijm, sbr wmgciunij marai gduf.
 Dytinj oddalic mocem pism albo letary uicprony zol-
 ug pomatsuwac gduf. Det mteki em y barij nas bnu
 e chricaki gduf.

mlaka, wodij limney nie pic.

Na uszrej mienie waigic go ca' Nogi i natirzinyje
 Smarowae. Equot od pasa do zony naci, kaige choi mas ten
 kasig i smienig i mas ten altadai ejuot w ksto.

Na kaduk Gaspar fort mijr horn, thus gmelchior, Bal
 thasar Durum, haec tria qui seum portabit Nomina Regu
 Solitur intute Domini a morbo caduco. Predicta Verba
 Scripta et benedicta infirmus seum portet, et in honore
 S. Trinitatis dicat quotidie ter Pater noster, et 9. Ave
 maria.

Contra mures Ictus Natavenus Nep
 Judaeorum. Sanite illudaniel X Pontifex et Martyr
 inclite X fac tuis precibus X ut liberemur X a muni
 bus et Gloribus Amen. Item Scripta haec Verba in Teste
 S. Dionysij ponantur supra Ostia domus. Hodie Jesu X. Dis
 missis fugite hinc mures et Gloribus in Noe In e honore.

Pro Animalibus infirmis. Scripta et benedicta dantur
 Jumenta haec eis Verba. Pater Eita X. Filius medicinali
 Spiritus Sanctus misericordia X. Cetera alt na partes p. Cor
 dem Caro factum est X et habitavit in nobis X.

Orle kamien ma kes kutki X pomagana kaduk nosig
 przy sobie. Z cizni takiego ludzioru przy mionij, wie
 cizim, od viciry precionijch bieret. Ichlede parodrenie
 cizni do uada przy uiglarij, cizni bogatijon. patkengc po
 kaimu truesing bironiego nie do padroia, glij iden bje
 die uterionij Rnkamien.

Kamien i askoteryj ma kes kutki, letonij bjuwiedem cizn
 ny adonij czeruonij. Pieru vij pomoeny igt na kaduk
 nosig go przy sobie, cizni uymownijon i brijonijon, quie
 uij udmicora Pan. kii, dobre viciry porzycie do konca do.
 Srejo przyudkij od febij bronij, kamien czeruonij iwinie
 takie kutki cizni, tego kamienia i sruhae w serpiu w
 Tgdkach i askotek miodijch, letore gtu skami do drierij
 y obro cone w gnaridnie, dyklo oby przy tym nie bity. Pate
 bionget gubarda i rebij. i cizmie nicty kalyty dlae
 w p. kiego skutku tego kamienia.

Na seum w otomil. Nillhiscij konin polnij

Pasterneck domowij ma wstawnoŃ krew grubą cępnic
 i obfity, atak chciwoŃ cieleŃny pobudca, i nakieruje me.
 Ńwiec mowij blacięptwoŃ juw, kława rewirij pobudca
 zwiękta. ita Pasterneck. toŃ cępnij i polnij.

Żelaza jest ciepła a trumna ku strawieniu mowij zwiękij
 i nakieruje myŃ kę pobudca i do cieleŃnoŃ, gędij i cępnij pęta.
 Niew uwaroŃna dobrze a rąnogi przytoŃna, pędogy lewrij i
 rozpękij spaiarooda i rępnij uwaroŃnej krosty i ciala
 pędra, gędij nig będa mariane, ita kępnij.
 PiŃtur pękij gębi, nim nawięra i cialoj w toŃko kępnij
 PiŃtur gędij uwaroŃnij i w dwoŃcie a nad to pęgnij pępnij mępnij
 ucha gęuchoj i pępnij oddala. Niew toŃko i pępnij
 pępnij do dmi pępnij dragrij toŃko cępnij i gępnij rępnij
 po rępnij jest pomocnij na kępnij PiŃtur. Niew ten do kę
 i miodem pępnij i gępnij pępnij i aŃkwa kępnij Niew ten
 toŃko woko uwaroŃnij pępnij i niego cępnij i bępnij
 ten do kę i gępnij jest uŃborne kępnij iako i sam
 piŃtur, i do tego pępnij i gępnij go.

Bravakij i cępnij bępnij uwaroŃnij pępnij, kępnij do bępnij
 cępnij i gępnij oddala, i gępnij i uwaroŃnie ich.
 Pępnij cępnij, to pępnij uŃbij mowij, gępnij bępnij, toŃko
 nępnij, uŃko mępnij cępnij, to uŃkwa uŃkoŃ do bępnij, kępnij i
 ma wielertij uŃkoŃ w oŃkach, temu dobrze iako cępnij
 to i uŃkwa, a kępnij uwaroŃnij go albo uŃkwa i cępnij
 gępnij, temu gępnij do bępnij cępnij Pępnij kępnij i gępnij
 kępnij i gępnij bępnij. Pępnij i gępnij i i gępnij i gępnij
 uŃkwa i gępnij i gępnij.

Kępnij uŃkoŃ gępnij i gępnij go uŃkoŃ nim nępnij, pępnij
 i gępnij i gępnij od niego. Niew kępnij nępnij do.
 pępnij cępnij pępnij, tak pępnij i gępnij, to gępnij
 gępnij i gępnij do bępnij mowij, kępnij kępnij uwaroŃnie, a
 to kępnij pępnij pępnij i gępnij kępnij. Niew ten do kę
 kępnij i gępnij i gępnij i uŃkoŃ uŃkoŃ i gępnij i gępnij

Mirā patyjkana tōt gde se potuandras, wiatry wospjda, tra-
 vi, zachoujwa ciata od prochnienia zjuszj martwy
 mozy kucidij, nig kadzei kator oddala.

Gorcijca batakasta iedrona, cijnis boleni e gtozij,
 i letenosc kucielebnym wicizom, i mrozij nati enie m-
 skie. Gorcijcizij kowien gdy go wae hderijs, trawij fle-
 gmy mazyug. Nasienie gorcijcine z tucione i letem
 imiefrane na micyse ukh rone, iadrij cigga, przy daw-
 riy do tego miocli, i w udciech wrijmai, bolise zborow od-
 dala. Sok gorcijcizij bilmo z oka i ppra. Zwinem pi-
 ije gorcijcizij dychawicij oddala, na cicio wama z gorcij-
 cizine i z pioplic w iadrij tego dmi na gteij undie smien-
 ci albo apopleziji. Nasienie to ut tucione i z imierom
 zwinem i z miastk Faburki z arjowale, i est dobre pce-
 cilo wielkij chorobie i odcyrciu o pamipej, gdy i pa-
 mipe przywaca i naprawia rty, w tasiwca gdy to narie-
 me ut tucione i micyse z nasieniem wucianijm i z tra-
 chy oliuj albo z goratki, a tym tyt gtozij ozolony namia-
 ziji, to nasienie z okiem Boiego dniecka zwinem
 leizij gtozij parchowaty i wone i eij bolisci i woneij denne-
 gij tym namiaziji, loda z wariorzj gorcijc leizij zabieje.

Mikotarek albo kowien i ego, gdy by dnie sunow, i dnie
 z astanawia micycijnom nasienie przydzone, jutore
 z nich samo wychodzi, sok tego ziele leizij wiody, pomaru-
 ije se nim, Genietok pty, w ije ppra, wiatry wospjda
 grypnie tōt gde ka oddala i w ije przydronj aniom ujuo-
 dii, lino z nim warione ukh rone w ije trawij, ugroby bo-
 lesi leizij, i c. Serapis. W ije pce wariorzj leizij kaduk
 slinazow.

Latata opodria iedrona pagnieniaboni nasienie
 micykie i astanawia i podcia, sru uij pty wae nido-
 puziora. Nator samo nasienie latatacane, uawerone

pie & ludz jest vicia niepospolita. Na toz sama wazysa Pa-
 tadz a najwiecej polny, resuscuje ig na stoncu, zehriené
 proch, a ten proch pie & winem cieple, na cicio, ustanie
 brzytnosi ciele, na bez narefionia zbrovia, toz latania
 ne nasienie stante na proch & linem, na noc wipite, ciny
 ni spanie maone, y glij, z walekiem ni cwieczonij & biel.
 Siem i aouijm z bice na cicio y na skroni ebodzie przy-
 tozone. Sama takie latata & oliug y octem dobra jest
 na len, na febrij, wustawia ludz piogez, w ktorij by borie
 ta latata, glij & to pomocno y na imie affekcije, Pedis.
 ni y wgratij.

Maiseran na proch stary z potrawami zarywanij
 tot gdek posila, trawienie dobre ciny, wiazij y nasijnie
 myskie traw, miasto tabaciki zarywanij gtorij bon-
 dro ciny ci, a tak wielko choroby oddala y paralizij bol-
 gtorij, tak potnij iako y ogrodnij maieran.

Kadziadło polijkané wiatru kawałku na noc, to stane
 wiatru, ktorij nig pluc, kurzenie kadziadłem woty ustwie-
 dia, sory wiaznia bledzi ich oddala, tiz plimionie rozpanawit
 serce uwofela y pamięci posila, wlgroci, Regnijsie (Klawe & gta-
 uij na pierśi glij spadny, kadziad y kasiele smier telne przynosij)
 toz kadziadło polijkané na noc, wiaz pefia y spadac ni dopuficia
 ten proch z kadziadła & octem y oliug zmieciarij, jest pomocnij
 na iadouite krostij uris dierenie one nim maig.

Miętkka iedrona fusowa cudny pteć dauaremu wronieka-
 w, to iey podijua czyste, krew dobzy mrozij, traw, y roz ppeca
 wiazij y nasienie prziodone, maigds ta miętkka w fusione w cig-
 nio, jest iednij macij polna y demona. Proch z miętkki iedrona z m-
 Siem piogz glijstij oddala bokr miętkki jest dobry na plucie krowij
 na smalewanie, rymfokiem cialo pomarancz bol gtorij udmieci
 miętkka sturionaj z miodem piabnijm y octem zmiesiane
 jest dobra na upyrenie, na wściektego to przytada, si, y na

Liškow w rękki w skupie paduszowate, kwiatkow fabrie
 ma pięć po pięć liškow bratych. to zieleno sige przy to.
 bit bjuu u spomoinij w kładych lijkich brawech y otrij.
 ma w rijkie u łana, o co go prosić b dnie, gdyż to zielo
 cizni uymowenijm piij, pomijm o tym kwiata Dny Alberty
 magnus. Teri skitego ziela pozycwanij oddala i strach
 wszelkie niemocij u stawij trzymaj i cion skow u siieckij
 dobri jest na rani, zaro kci ca, suiewitij, bolgeritij, rozpadli.
 nij, febrij, kładuch, pić wodę uwarzoną z nim, sturij na
 wnetrnie chorobij

Na Febry Kwartanow Lweronij i białejia suero
 zabitego stediom, trzymaj piij paki bji sij nie rozpukta, a
 iakij nadnie, odwiec dla fetoru

Na kładuch dnieciom piij pierwiaek, od rego dnieci.
 cia ueronij bji sij, ubij kani benediktij z naparstek
 zmieszaj daj uijpic choremu.

Pro morbo caduco dla mgsicijny Laura Tzynie
 go daj uijpic z samca y daj uijpic, dla bratych glaw
 z samca. Item natr. uer futy i arij u tui zmieszaj
 z octem dobriem, ule na cegę rozpaloną, a nad to
 piij trzymaj nadnie pacjentowi. Item kunić wogiem
 dolenim jest pomocno.

Zosta aby bily skubwinemaj bji bierane dnia i a mego
 pogodnego, nie pochmurowego, gdyż b doprzate, a nie rda stanale
 gdyż miosca piij bjuu, a nie na schodnie pierdy ich moij ubij.
 samaj bji chowanemaj micykach, suchych wiesplemia
 tych nie radeckich.

Papier z piima ocijscic wes poperua rowej Salctrowij
 wodki, a piij tym po literach zging. Item bji was maicze
 w mleku b. po kładym maicze u uijpic i arij, a tym pro ch
 potnij piij papier pijanij chustki mokry odwiec, z arij, y niech
 tak b dnie prior noc, a po tym ten prob suchy chustki z

z trzech powtorz to iereli trzeba

Czytosc zachowac wypić w porzku robac sa, ktorij w najw
sniwie latarje w lasie, na tądzie iut uhen bdrigje. vide latata
Lididinis andoverm eel.

Wladny utracenie pokrywaj parice i j gluche, kowijke be
kone dla niewiasty, a tate dla mgsrocyjnej, zielec jana
rumianek i chonienom te upijtki i tiste, uwarzyc w ceber
ujfac, nad jery chorego posadzie, aty i jg poit, okrywaj za
zeusiga dobre.

Bylica gdj ig zawięsi w domu nad drzwiami, albo
nig zakunij ogjania czary, a kto sig nig obtozj canadrij
na falo gote, tak i jg w drodze nie t manduc, a gdj w tate
ig z satem, pamiarepi noji i trudone, trud i bol od noz
uwalniaj; sddalko.

Czytosc chowac liscia; uicrby utroskij utrosko nastac
i nastac uicrby tak lezycich; i akoby nie biond i om gatozj
tj i uicrby z lisciem z nar'eniom w wodzie uwarzujnij
w niej liscnij naparzal sote z ajmneom robum.

Jedkol co roscie w dobru, ma tianka ciarne lodo j rniego
wariong pięć ig robaki tabia w iynosci i j w uprac zakur
piazg, uiny j dsi, puchliny i wardosci od mig kora rozp
dra, bdy bsdawski gubi; i ukrycinie upia, z niego prochem
z miodem prasnijm i octem z misfarijnm pomaruzje micy
scapten proch w orcie maciarij; i uij, uijonij oij, to wy cha
ig ego w kusoch zainigraufij gubi rjone; i scapten lino
z nim warone jedkij z uiahou udmicra, ughotzj i ste
driong iij i i. Ten proch jedkolu upskuwkach i dromij, dowa
uiny i chemerydy osuica fity i tabia, dawiij i akie na
czero tego pochu z miodem prasnijm taryc bolosi zbow od
delatnijm i gje ten proch z octem waronij w udcich i j
w rimpkaj i gje.

Prerucha

Przemucha wolna z miodekny i z miedzem warzona
 y z miedzy pteuety piige cyfeli piersi z slegmistaj nicerystot
 Sporyj z sietelip po temie ma listki iakornata, a o
 listkow ma nasienie, narywajij to Zielo takze i przy
 wroblim sok z tego Ziela ujei smionij krew zafstana
 w nos wpuścujij z linem zmięciujij ten sok
 gunty kaito stansai na cicio piige pomaga y naga
 by, tego soku na godziny przed paroxijimem, iest po
 mocno to lino na ukroczenie iakornite i na wsciepl
 Na kielki na proch strate z skuterinena rzyby, z rzy
 pochembawetny umieszcij na rzyby przytornij a gdy
 go prochu w nos zarysij, wnos rzybi z rzybie czerwie
 albo robaka, ktory w rzybach bywa, przyzicie bolgce rzy
 dra plastrem przyktadaij, ustukerij sok z tego Ziela
 Brodawki syp dra.

Krwiz plucie sok z miptki z octem na cicio ciepl
 pic, yz pomocne, mozeij sam tytko sokober Octu
 Marcina Turij na roine boleści i deboleści
 Szanta stonij na koscie wytrine albo koscie, uwar
 zij z wladric z listem bilianijm y z listem wajs
 go staru a oliwij trochy przylausnij i stur to w rzy
 ktadaij gdzie kole z timnej przyczynij piige takze
 no wadzone z szantg y nasieniem wloskiego kopy
 dobre iest na toz ktonie, y tym ktory z trudnosig u
 mierwaj, toz lino z samy szantg toz lino bez oliwy
 przyczynijij do niego stonij lwdij w rzyba do bole y
 lesco w bolu, siedze gajm tad kicm nad zorgcym
 winem, toz lino z samy szantg w arione piersi y
 ca z nicerystotci slegmistajch cyfeli iakornite w rzy
 y Pedionij otuione, rian przyrostionij nicerystotci p
 dra, napijajijc i p tego lina, sok szantg ciepl w rzy
 wpuścujij boleści ich udmieria.

Puchlina natrójchi chróianu wflaszij put garconu,
 natej natoluna moce prieri 24 godin potim po
 Jeselifiku pji co trój godinij 2midie puchlina prieri
 ubijny. Piom wes iatowcowijch dircwck lub gateri,
 Spas na proch li na papist natej natoluna lub piewa
 pji to czysto 2midie puchlina prieri ubijny.

BEZ licie brower osemij z obing. Sturionetaw.
 Jostowaty goi je kwoty rozp. Dray uijupia, takie
 y liffasie y inje siwewibij. So licie warone z inijim
 iarnuicem. Polce cijnij iedycgo, toz cijnij uicrckij
 browe abas iagodij, uisicne teri iagodij more drugo
 chowac, a gdi potneba pudgajij, tych supronijch iagod
 w obiwie odmijkerijupij porijwac. Sok korienia bro
 wego iest dobrij na ukazrenie psa wisicntego y spa
 lenie od ognia uicrckij goi wstaj czerwi, siw suly
 y inie rozpalkirij stuba, boleci nog uisicnta, gaj
 ten sok z obim staru uisicntego y dnie 2miefranj y
 z kactujim tuim, abim nozi na masurij: bolge, ten
 sok w uchu w upisicntij uisicnta ich boleci y piodicnta
 y robaki zabia Senapis. Aricena Pan.

BEKWIĆA w. Betonika. Sturij pięć ię warionę naj
 wriedefekta gtorij prieri iomjetnijom flegmistej uilgo
 ci y kasl gcyim, proch z tego licia dobre uijwac w kon
 ku na febrij wone, natolawirij, w rozle i asnij cijnij na
 cicio uijwac a boni od upicia tego dnia.

BEZ alba z niego skorki biete. Trobare, na dot. Polce
 cijnij, do gony komit uwaręje y pięć sp. Eodj z nich. 2
 w puch z trankiem pięć.

NOŚCIPŁA w. Nośa niebieska iest. Skut uimania
 uisicntie w ustrine affekcije, iedycie w prosiku z pa
 trawami alba w uwarie warone pięć. Piom prieri
 z adombardro, skut uanie, takie prieri w gnicuom.

lub kim, gdyż ciżni ciżwieka lubiorn przi prziorn
 Jozij go nosi przi sobie. Ukierij poruczyje, pié gorgca jed
 debenedysety, z koninerny z kaprem prostym waro
 ny ustawoij.

Pis Tern Luzerij ustawoij Kladge go w oburcie po
 goté Stapij appetyt sprawuie y od uspij gnid ptech,
broni, umacorny truty, cey tabie bladg w rumiary odm
nia, jakim kolwiek, po obem uzijawarij lub wariornyj pij
ale patrosie y nie cipte poput to sta, a st enym mniej,
koszysko broni od iurna sci, nijm ajsz go w ryku, albo po
poduszki kladge.

Cybulas pidorona na ciot z mgly ij ciemierny na ciot
pryktadana, ozij stingie gor, mozij nagle ustracary
pije ciy soh z ladg pryubaca.

Wit gnacieraizc iz tenki triesionie ij erpijeij od dala
ter erigienie od nich doty sakie sprawuie ustawoij iz
solg y octem y natrrec stanie y poduszij przed snem
wyckazy iz cipte ustracorny zmijst powanie pryubaca.

Charij z pijge go mialko utartyj przed podocz z winem
z timordania broni. Item gdz ip sto pruie taki z
trunek lezij. Item terca drerene oddala. Item uzijaw
ize charij iu cipte w potrawach wariornyj rumie

niece ciżni ludziorn bladym. Charij z pijki sto trijma
kaduk ierpijeij, od niego byca w otnij. Item cey odm
dra w linie jo marige y nimsip umijawize. Item leia

trij usmierca. Item gtouij bol usmierca kadzenie charij
ciw. Item taurot gdz. Item charij z rozparornyj z glouij ta
urot od dala wyckazy go. Item charij iu strijst w esrij

palc wrygse y narzenia ozostowego, z niego supinky o
braufrij y. Item onia lucarego porowney cipte wdz st
lewo ustawoij pic z linem ciptym na noe y ranie

od taurotu. Item na usielkie choroby ozu soh z li scie
y z narzenia utorkiego zostowego ujci blonij y wozry pu

rozráníj. Ním skánjé miátko utavjé w
 dnij cipjé, a trjé cipjé misdu prá'ného cipjégo
 do niego přjé dáupjé umjé prá'jé, jé galki iáko vřech
 utoski rniego ucjépnjé jédnjé ná nos w rěsích
 d'ugo, a d'ugo trána rjépná jé, tocosjé z rniej rěpljé
 nie potjé ká jé, bándro skusewínjé ná wjépowarěníe
 flegmjé klisowátjé z píerwjé z ptusjé, píerwjé přjé.
 práwupjé tego Anjélowego náwienia.

Leoprus utoskiého náwienie rniejého w rěpách
 d'ugo z wosot g'otwjé oddala, párnjé c'pó jé, to rjépnjé
 chánjé z rěpárónjé, wochá jé go cipjé, to rjépnjé jé
 bándro. Skusewínjé wjépná jé go z wariónemjé po-
 práwami rjépnjé, a ní z ptusjé ná wjépnjé
 choróbjé.

Gowrjéca zuchwáná w rěpách rjépnjé flegmjé
 rjépnjé a rjépnjé rjépnjé jépnjé, tákos náwienie
 párnjé go gowrjéca miátko utawienie z rjépnjé
 z gowrjéca rjépnjé.

Uino kwásné nápráwá rjépnjé w rěpách
 wánsatjé kwás oddala.

Piw kwásné nápráwá Oujes ká rjépnjé
 ká rjépnjé z wosot rjépnjé rjépnjé d'ugo náwienie
 mi náwienie w bérjépnjé w rjépnjé, ká rjépnjé z rjépnjé
 oddala choróbjé kwásné.

Ljépnjé oddalajé w rěpách g'otwjé d'ugo
 rjépnjé g'otwjé náwienie.

Diadkicw rjépnjé po obidwé rjépnjé náwienie rjépnjé
 obidwé jépnjé rjépnjé, rjépnjé rjépnjé náwienie rjépnjé
 Wini

Hivno na noc fikolici Candro vnde lipina ovij
 Puta d' snova i edrona chiuosi do wenuja
 uskrammiaz gdy i riasienie ony. Kie wj, upia
 cizto wj waij c choi srowej ale ni lura sta
 prauisowy cizni Musel. Dem trisienie ortont
 nig ie riasierazje od dataj to cizni y, kispust
 niegtowista i edrciz y nig na cierasge.

Amireto kromnij na bolenie jena iest myp
 Jim raturkiem, iuchajje go dugo a iokr
 uijp'iaige y p'ijkaige, a paz w oziy p'uricid
 ursak i amij cizni i p'illa, bladosc cizni cizto
 xijwanij purgic, kalcialbo kclwke z kapi d'ij
 raby dopiero weruwa ta bocho albo p'icpariona by
 putkwanij i ciz na cizro f'ameij albo ocukrowanij
 uijp'ie p'icwarima zas ratu andea.

Ibriz y midij gubie namocije w ludric w ktorej
 ty p'ion un wriat odienie, a ruty dobre n'atnie
 Gorcizca ciarna w el na dienie gorcizcine
 ruchane alias rute f'egny z g'otnij i c'igga omij
 jolenie, cialu baruz d'ie, wlosy rosci, nig nauisa
 ije, to g'adek do trawienia p'osila, sakre drigsta
 y oziy y z'by y i'rijke, kaszle lewy z miodem porij
 rhody r'abnij nie cizni, ni ciznoto i w bolisicach
 s'p'awuie z winem utarty piqz.

Mowz uhaiong Puta w biatym uiric p'iednir
 rertu by d' msi warzona a up'awicanie w up'aw
 co najcieplij trzymaj a gdy w uiric ach'adn
 innij iak naj cieplij onaj, takij mowz y g'os u
 trawisij g'az p'ijurocne, to samo cizni ciznoto
 waronij w mleku y w iurawij, to cizni y d'niej
 g'ij rionij.

owij gijcisny.

kurie jayca, jurnosc mnogij, ku niy jobu
draig, kaveris, gniepawney, krus ni edrog mnogij
gdie r ust smierdegij pydho obrydnij.

nie pte w posrawach przywanij cigni dobe tra
wienie Edgdkowi, krus tym iednakij chalerijcijnij
si kabi cigto wrijewarij, bo krus pali.

Siapran sene uwesclajij posila, udobne oddijcha
nie piesti cigni, ad klijtrio, idronij Edgdkowi, skodni
ku wracaniu go sposobij, po budzastabie chiuosic
kuricarij i elemiej.

Edgdkowi si kodi grubie powietrie bagrijfe, dluzgie
spanie, dluzgi pokoj, a pralnowanie, potrawij nie
brawne cako miefa, kaveri jayca, masto ustawi
cnie idrone, senj stare, ate nie mlode, jayca
zwande y nie swiera, chleb pasnij a nie upiwarij

jestawo z mastem kapusta, kowzenie surow, o.
wace niedogazate, wicij priyke, ludij bardo zimnij
prie, a najupiej si kadij, kose do brjadkoci ro
znej kamni, stodjie y tuste wicij. Ona jayca ras
se wicij Edgdkowi cigto a potrosie idronij y
sd pomienionijch wicij, si wstrzymowanie.

Bukurid, zwana sa polk, z niy poljkarij, y ta
Tgdek potila y uornacnia, daige ma dobre trawie
nie, wata siosa gdy, si po niy dobre go naprije, jana
Postur samij sucha, i ni go iest ujbomele, kgr
stuo. Item Cynamon gat gan, quordiki karsie
go rowno wriete na proch, stawsij z dobijm winem
ciepto porawu uij pije.

Leosijsko

Losijska ciotka niemoc leczy i rany wesci ciek
 i drig ta. Siem na ciotki i na iadoucic ukry
 nie pomocne. Rodzr uwazonego, losijska, gdy
 sie nig krapig ludnie uwoslaic. Siem na terej an
 try koronki i try listki w cym koluch, wuj pie
 a na kwartany po 4 listki i 4 koronki iest se
 teine j na rany, se listki w Sosomopadac nic d
 smarone z oliag a obierac gduy.

Korat czeruany lepry ni biały krew powuiggy
 przy tobie nowisnij wscie, kie pirona gabania kral
 kie albo widzenie albo przy krasitli we od ppe
 pionerij biatij i inne nauratnosci oddala, od
 smutnych i uirig od kordy i ki, od niemojy us
 Siy ciotka na nim panie j onij bron, pola l
 cym i odrainje, gdy w nich bpdie rani e sionij
 i od gradow dr drow i kradlicijch bron.

Harbunkul Siyatij i akhoj ogien z siebe uf
 purisoiacij nad inie j gduankulij iest najiy
 sry, bo powietrze iadoucic i ni drosul i maso
 od ppe r i listki cieleone i egde powuiggy, z
 wie ciata prawuic i od niemojy bron, ete miy
 oddala, przyjacielstwo mi pdey l adzmi cym i
 wscieki i oizgic i rozmara.

Kot pradra gdy i gkto uonia albo porzyna wuj
 cony po obiedie bron od upicia chocty uile, po
 oddala boleci gduy i aurot i kadub, a piyze lud
 e uwazonej kol indij wuj asie miy i oizgic na
 sienie. lionia i ego krew zastanawia i nosy i
 z nicy w nos u purisoiacij, i akho se i woko bole
 i ego usmierca. i listun od pi anstna i B. k
 Cybulac iest trudna do shawienia i nos
 Cardney

bolenie z grubých uiaatro w pochodryce cigni,
 pelyt cigni robaki w rijuacie zebna, drcenie
 ca' oddala y kadubij bolenie krizlow, y praciw
 kaidemu iadawitomu uhy. zeni u pomaga,
 y parchy lozij, z Octem proch kmnu smia.
 smarswat, a pto by nim kadubij skrytany
 epbow miece opadic, elytrio uwiwarij z kadubij
 Melissa albo polne kadubie iedzenie iest
 z potrawami force uwofela, oddala mizli smy
 y diuone y melancholig, pokarm grubij y niest
 wnyj trauj, toz kadubie z thorkami ey trind
 mi y z trochy cyramonu uwarij u spij piy, gdy
 serce porila y smutek oddala, toz Eiderw liwu
 uwarij u spij z korzeniem uij, o kicp, Maru y
 przytoz to na swante jurij y bolowaki, toz Eider
 retum swane bolow epbow u smieria.

Starmus Ma y dy nig zakurij mizli w
 y inne chrobaki z domu uij pdek, a to na sien
 icij plawoz miki starmu dekowij y zoka pial
 kowego na ppek przyt storij, robaki w rijuacie
 zebna, Dym riezuchij gad zabie uij pdek.

Pierucha o grodnaw uinse warowijm
 ruczki zma ordziej w tosy opasi im niedopu
 Saka riezuchij z kicem lekadri anijm y z octem
 pto sip napiusij kotelz uij pdek z eruonyj porie
 komit. Pierucha z pto porijwana zebna
 dre poduata. Na sienie Pieruchij swane albo
 zione przykowi parali z oddala lino wartone
 ruczki uiaatij trauj y pto u smieria pigcio y
 z ptaow oddala. Saka riezuchij z miodem pade
 iad uij z gaj do uij wno sci nie dopu pira p
 dajge na rarij

Osi rumianek. Stroj listie ma podobne
 Lepre

i. Koprna, ma gatzki micklic, kwiatai marzotke, kwi.
 cie z gloskami tego ziele i tartie na proch i uflony
 i w hochy blinij zmieszane z urij twarde od mije
 kucraij rozpedra, moze piazkanie nochy do tego zmie
 kic. Uomit cigni przeli letny z. Ing. uiffp. d. r.
 atak i t. r. w. k. lew. Uonia albo i apach y. O. d. r. t. e.
 go ziele kwasu w g. t. u. i. e. b. r. i. j. t. n. j. a. t. o. k. p. i. e. m. y.
 pisiczenie od mijej oddala. Wady s. j. napisic i tego
 ziele w. a. r. o. n. e. g. o. c. u. d. r. o. g. p. t. e. i. y. c. a. r. u. f. t. e. m. u. d. a. i. e.

B. r. i. o. s. k. w. i. r. i. e. d. y. r. i. a. t. e. o. i. j. n. i. g. u. p. p. e. t. y. t. m. a.
 i. g. b. y. t. o. w. p. r. i. o. d. p. i. e. c. i. n. p. i. e. m. i. p. o. t. r. a. w. a. m. i. i. e. d. o. n. e.
 p. o. j. e. i. e. d. o. n. e. p. o. i. n. p. i. e. c. h. p. o. t. r. a. w. a. c. h. o. i. j. n. i. g. i. e. m. e.
 k. r. a. w. n. e. m. i. b. a. r. d. o. s. g. d. o. b. r. e. t. y. m. k. t. o. r. y. i. e. m. e. l. a. n.
 i. t. e. l. y. o. d. r. o. t. u. m. u. o. d. c. h. o. d. o. g. d. h. a. o. d. u. i. t. a. r. e. n. i. a.
 k. w. i. e. s. p. a. l. o. n. e. j. y. n. a. k. e. w. a. r. t. a. n. o. g. i. o. t. g. d. e. k. p. o. s. i. a. i. g.
 w. a. g. n. i. o. n. i. e. o. d. d. a. t. a. i. g. u. s. t. a. u. o. n. i. g. n. a. p. e. t. n. i. a. i. g. o.
 z. o. d. a. w. a. r. o. n. a. t. b. r. o. s. k. u. i. n. i. a. m. i. k. w. i. e. n. i. e. u. t. o.
 t. o. k. l. u. y. w. i. e. l. t. a. c. h. o. d. d. a. l. a. l. i. s. t. k. i. b. r. o. s. k. u. i. n. i.
 p. a. p. r. o. c. h. u. t. a. r. t. e. i. a. s. t. a. n. a. u. i. a. i. g. b. r. e. w. n. i. m. p. o. j. y.
 u. k. a. u. p. i. y. r. a. n. g. t. e. n. i. e. p. r. o. c. h. i. p. o. d. u. r. k. o. j. i. g. o. g. l. i. s. t. y.
 i. j. u. o. w. i. e. t. e. b. i. a. a. l. b. o. z. s. t. i. n. g. z. m. i. e. s. z. k. u. s. i. y. p. z. p. e. k. e.
 p. o. m. a. r. a. t. t. o. i. o. i. j. n. i. e. l. i. b. i. a. y. i. k. w. i. a. t. u. b. r. o. s. k. u. i. n. i.
 u. s. t. e. u. y. c. i. n. g. u. s. t. y. y. s. t. y. z. k. y. s. i. g. n. a. p. i. e. t. e. g. o. g. l. y.
 n. a. s. i. g. y. n. i. e. n. i. e. o. d. i. a. t. k. i. c. h. k. o. s. t. u. c. h. z. o. d. a. k. u. s. t. a. b. i. a.
 i. e. y. z. t. o. l. e. m. u. y. r. u. c. a. y. w. u. s. t. a. c. h. t. o. o. i. j. n. i.

i. e. l. u. i. a. a. l. b. o. z. i. n. a. i. n. i. g. w. a. r. t. a. n. i. e. p. i. e. i. e. s. t. d. o.
 t. e. t. u. d. i. o. m. p. a. r. a. l. i. z. i. m. n. a. r. u. p. i. s. i. y. m. t. e. t. a. p. i. e.
 i. n. y. k. l. e. d. a. i. g. e. n. a. m. i. e. j. c. e. p. a. r. a. l. i. z. i. m. n. a. r. u. s. t. o. n. e.
 u. w. a. r. o. n. a. w. l. e. n. i. e. z. z. o. m. a. n. p. r. e. m. y. z. i. e. l. e. m. p. a. r.
 i. s. u. y. m. i. e. s. t. p. o. m. o. c. n. a. y. t. o. p. i. e. t. y. m. k. t. o. r. y. m. y. c. e.
 p. r. i. g. y. t. e. r. h. o. d. k. y. z. s. t. e. t. u. i. y. u. n. i. y. w. a. r. t. e. z. e. l. S. o. k.
 t. o. u. y. r. o. j. y. j. o. i. b. r. e. w. i. a. s. t. a. n. a. u. i. a. w. o. l. a. t. y. o. i. e. n. i.
 t. i. n. g. s. t. a. t. u. i. e. r. d. i. i. S. a. l. u. i. a. u. p. o. t. r. a. w. a. c. h. i. e. d. r. o. n. a. r. t. y. d. e. k.
 p. o. l. a.

posila

KAPUSTA mrosij krew nie do brzy, wustan
 zhyj w kles'e bpdnie rbiwana. Kapusta iedna
 suwiana i tustym miesie jest sepra. Item kap
 sta niedowariona wstec ciyni, przewariona
 de k radwandray obicija, kapusta i emie rbiwa
 na wstec ciyni, unydy podyt rbiwana. Skij p
 wka kapusta, listy kapusty na leno dzenie
 przytoronij bleso usmierca

Trybulda w lodzie wariona misdem ostad
 rzy spualy unydy podyt, boleści, klesie w bofach
 smierca wiatry trawy i rozpyda, zhyt cyj sei, p
 ptucy glosy dha trawy poranne pioge, octu do nio

Berak krew do brzy ciyni, serce posila cig lu
 dion smutnym, drcenie serce i omblewani
 ciezygijm i pomocne.

Bukwica i octem wariona na rany przy
 toniad uij cigga, a pierzyc musie nieda. La
 e bukwiy warone i galyganem tustym rzy
 nie przy kwe a kwasne zastarsawia. i Bukw
 e kofossomij i hochy octu w sronej pic' lody
 plegny i dalydka uij p draprow usta.

Maisowia duszka w Odzie wariona soss
 traktym ktorij miwdaj ochrapienie w gardle
 i cypskoci w piersiach, gdy spierzyc warone
 w dly rany i uij unydy podyt i przeciwi iedomi
 dobre to, kacie w kury to ziele przy dzye na
 miejsce ukrywane, to wiele warone i i hochy
 ssa w rane go na stony przytorone, o dala tepani
 gtonij i lawrot, pamie i gubionij naprawia
 Oct

bij náocij vry se' wrode Item uijng p p d r
 liscie wscieraije náocij prijktaday.

Loboda iedre ig r iarmurem p p d r uijng
 Sturionar octom nábolg oiki prijts'ona lewiy
 Nasienie Tobodij r hod p rad kwiatig r troch
 ja prane ut artego r hod p iopt uijpi c' crij se' d
 Todeb wornitern, Skutego zilla fámego oitern
 Tjisihi uijpi, kornit g' Holce erjwi.

Diwanna wrodka dawra uijmowno
 ocy uyt asnia, boleś' ich y letowit usmieriaj
 Lewantann, licom pijknoti r rernianoseig
 dáicurnij waijerisnij. Diwanna wewon
 y wmijsli pomoe oitowickowis dáicij piige s p l u
 Kf od erarow uobrij bijwa, y nig propige mijeij d
 gáicij prijkt bijwa.

Bukwici rana wrodka gtony z uieridri, p m
 y ptuca, Esty d o k o r y t e i, kaduk lewiy y demng
 moe, rjgganie wjstie stanowi, iad y uijng uij p p d r
 boleś' sledriwij usmieria, trauicnie dobre oijp
 lruig ptuce y zottawke lewiy bol p tawij s turion
 uijwodri na uierich, boleś' wbow usmieria, w m
 uijja'snia, boleś' u p l u y g t u c h a s i c' o d d a l a j, t e z c o
 y kerai r nosa p l y n i e m e c a s t a n a u i a, k e w a n t a n t
 na d u i e g o d i n i j p r i e d n i j p i i g e i g, y p a r a t i z, s t o r
 nie o r i o n k o w y k u r c o y p u c k l o n j o d d a l a

Lewandowa wrodka, m'aruzij jest w d i c i a
 moij od triewenia naprawia moig, r m i j s t i j e m
 trone y t e w n g t r i n e y o i t o n k i, t r o m o d t a u w o t a g l
 o d k a d u k a, o d g t u c h o s i, o d s l e p o t y, o d s t a t e n i, p r a
 o d k a s t e l u, r j m i j, o d u o r i s l o w u n g t r i n i j c h, s o
 l u c h o

w prauowanu rycy, takze cymni i niepry
go pladnym cymni, cymni psta daie i niepry
ciela, kuto wiceniu cymni rycy praura.

Balamit Kamien Zielony siey bar

maige przez tridek i stornij ciek i seruo
ten przy pmość w Stadle cymni, na siji za
cies rory inij poine od gania, niemocy go
dla ledy, y od nich bronij, y od poroniena po

Chryzolit Kamien coty dawa miodro

no cymni prauowanu i pacho m faleri suo ow
gania.

Geleies albo Ladouice Kamien w kstowic

to gdz twandy iak diament, ten ig dre ci
nie pouci gga, gniew u smieria, pomocnij p
ciu w pielkim niemolom otouicha i gory
cey pry cymni pacho boczim.

Stacyt Kamien, serce posiba, i mus

y postne mijsli padey brane od pbra, torum
siji mnsij, od piau now y niepry i acint bron
od pke dliwego powietria bronij, y od inno
iego niemocy, y porodzenie tutwe dale.

Jaspis Kamien Zielony i cottomi pgor

uoli y puchliny y ciel esne iglat oddala, mo cymni
przy pmoijom cymni, ku porodzeniu pama go, i w
cajanawis, utonye ni da temu jety go nosi

Magnes Zielony do rictis cymni, nosi rycy od

mija cymni go lonie bantro mitym, et e contra
i pira dliki magnes.

Rubin na siji i au i sponij bronij od Snow

silnicich, wroak naprawia miosciy powieraja.

Siafir iest kamien modny, przypriztyj
iastny, ten iasto rosmnara, seruf mudsioq
dacie, pot zbytku usmieria, igdre cielenepo-
wsioggo, cijnri oij stym uerliuym, to. e. s. c. oia-
ta, zjuate y? sois nicirij tosci oddala, keto go
rosi, cijnri go. p. koinijm, mitym, nabornijm
asij mitosciujm, w dobrych ucynkach duziej po-
sila, z dratij odknijwa, strachij odpydra, urodij
w morujm powieria iednym dotch nicnim
owdravia, oij od ospij usnieciujm.

Simaraqd igdre cieleney poruszenia
usmieria, do bo dooiesne rosmnara, diabol. hic
naprawiania y nawetnozi prewi oddala, przy-
ijmijm cijnri oiteka, febrij kieduk oddala,
pamijs ostrij, moe hu do brems porodieniu
dawa, wroak naprawia.

Topatijon iest baruj iak zlate, sergnis-
uj y igdre cielenepusmieria, brew iego dot
chucieniom rany zastanawia, przypriz y umim.

Zygnites iest kamien baruj iklaney, zas-
ulopijny netrij oddala przy frasi bice, brew
zastanawia, od jabenstwa bronij lecij.

Oranittes albs brwauj kamien, ma
drichy baruj, agdij go. p. do biesi bydrie cior-
uonij, ten brew zastanawia, bronij dupatu ston-
ca przy. obie nospirij, suoced z bapowij od gra-
law zackoujwa.

na cijci grom, ten proch trawi miješte
w zandak.

Styczeń 1. 2. 4. 6. 11. 12. 20. Lutyc. 11. 14. 18.

Marzec 1. 4. 14. 16. Kwiecien 3. 14. 18.

May 1. 8. Czerwiec 11. Lipiec 14. 21.

Sierpień 20. 21. Wrzesień Październik 6.

Listopad 6. 8. Grudzien 11. 18. O tych
dniach jest taka hady cija, kto się urodzi wie-
den i tych dni, nie drugo, a jest drugo w ubo-
stwie i cija, a kto i cija korwie, to albo umrie, albo
drugo chorować i dnie, a kto się posłubi, nie sija
i ci mu się daję. a kto się przeprowadza do
iniego domu vel wsi pewne nie sija i sija
fark i najdzie, a kto w drogę w jędras
w drodze ginie vel nie sija i sija powozi
a kto co kupi, nie ma w tym sija i sija 13.

Index Medicinæ. Rerumq[ue] variarum Ordine
Alphabetico colle. Sus.

A.

Appetyt fol. ....
Absoraiija ....

Chliuosc' .....
Cienie robic' .....
Cialo gdy trzpiwiec' .....
Czistosc' .....
Carnusika' .....

B.

Bol w usiach' .....
Bol w stolcu .....
Buraki .....
Balnei instructio .....
Bole w stawach' .....
Bole ze sirogig' nieda .....
Boler zapaleniem .....
Bilmo .....
Bole w bokach w pieriach .....
Bol gorlach' .....
Bole w biodrach' wrytkine .....
Biegunka .....
Bijdo chole .....
Brodawki .....
Burszky .....
.....

D.

Dzienie jerca .....
Dysenterija .....
Diagla gniog .....
Dusinosc' .....
Dni krytycine .....
Dobis chowanie

E.

Eruktaije.

C.

Cybuli .....
Ciosnek .....
Cary .....
.....

F.

Febrij .....
Flegma .....
Fazygi uysc' .....

G.

- Gripocenie rjwota.
- Gurijna'kolanach.
- Gardla'afekijer.
- Gtonij
- Gorgoz'Jan
- Guchota
- Guriki w hiedreniu
- Gangrijna'
- Gkloty
- Ggriencie
- Ggripta'chore
- Ggripta'
- Got'bie
- Gangryna'
- Chytorijc' mahutij
- Chipokondrija
- Chomarej'dijer
- Cholera

I.

- Irijle
- Iarijna' sodka
- Indyjski chore

K.

- Kruwionie utlo'g'khu
- Kordijaha
- Kapusta
- Konstupaija
- Kot'on
- Kurci
- Kzpiet'popolita
- Kamieni'skutski
- Kamien' w mechoris
- Kaduk
- Krostij'winle
- Katar
- Krijel
- Kotki
- Kas'iel
- Krew'stanowic'
- Krew'pubriac'
- Krew'rij'sic'
- Kurij'chore
- Kurij'aby'niostij
- Kruig'pluic'
- Kadzi'dto
- Korak

L.

- Lekanie
- Lorina'choroba

Lj'sing oddatič' ..
 Luperie iak' stupij ..
 Lekar'stvo u maju ..
 Mira .. ..
 m'ysij .. ..
 morijska .. ..
 Morowe powietrie ..
 m'atose .. ..
 Melancholia .. ..
 Mowa utra'cona ..

N.

Niespanie .. ..
 Nos swier'bigij ..
 Nog u' N'gk' popadanie ..
 Nudnota .. ..
 Nog u' N'gk' bolenie ..

O.

Osuska .. ..
 Odra .. ..
 Owce choro .. ..
 Ocij choro .. ..
 Odr'ibienie .. ..
 Ocet .. ..

P.

Priciotij .. ..
 Papier i pisma' ocij'seic' ..
 Pies parsij'rij .. ..
 Porcor'ki .. ..
 Paralič' .. ..
 Powietrie morowe ..
 Parcie .. ..
 Popadanie N'gk' .. ..
 Pstij .. ..
 P'isic' .. ..
 P'ian'stwa' u'ij'se' ..
 P'anij'si nabyč' .. ..
 Plamij .. ..
 P'agnienie .. ..
 Parchij .. ..
 P'is'i affekcije .. ..
 Puchlina .. ..
 P'okuroienie .. ..
 Purgans .. ..
 Pedogra .. ..
 P'aki stradije .. ..
 Pstijkanie .. ..
 Pasiornak .. ..
 Piepri .. ..

P.

P'isak' .. ..

Pipa .....
 Pijny .....
 Pijganie .....
 Pija .....
 Puptwa .....
 Robaki .....
 Robakowicki .....
 Podrenie i p'stje .....
 Piepa .....
 Porum i swanki

S.

Siapan .....
 Siakauha .....
 Siom w glowie .....
 Suchoty .....
 Spasie i b'itnie .....
 Strachanie nocne .....
 Sroby w panie .....
 Srobut .....
 Siatonij .....
 Sersa affekcije .....
 Spawelina .....
 Stal'elie .....
 Sniy Stas'ina .....
 Smak .....
 Spadek .....

Stedionanum .....
 Siuiniy b'ijc .....
 Siuioie chow .....
 Siuioie b'um .....
 Sersprawie .....
 Stinogori .....
 Stuch wide Stuchota'

T.

Tsknosci .....
 Trogd .....
 Trunka i chonijch .....
 Truis'ina .....
 Tj'anna .....
 Twardosi i quota .....
 Trud w nogach .....

U.

Urok .....
 Ust' suchniem .....
 Ust' suchniem .....
 Ust' affekcije .....
 Ust' affekcije .....
 Ust' affekcije .....
 Ust' affekcije .....
 Ust' affekcije .....
 Ust' affekcije .....
 Ust' affekcije .....

Uracanie

Uracanilij, srochánie	Ziosta' e swemi skuslam
Utosij	konopie
Uadrijukracenie	Bijlicá
Utosij w ranie	Bukwicá
Uomit z'atrijmal'	Broskuiniam
Uomit porusrijc'	Cemierijcá
Uiatrij porusrijc'	kebdam
Uosicclinám	rákiettsim
Uosij gubit'	Driggelam
Uwis	Grantám
Uadki skuswinc	Sátatám
	Hipopum
	Slaw
	Jcoprwoski
	Jcopijtsim
	Járdá benedijktá
	Máninám
	Jepkol
	Kosrijsko
	Jeminck potnij
	Lobodám
	Trijbulám
	gnikotáisk
	Máseram
	gnijtkám
	gnaienia dusitá
	melissám
	Peri

L.

Zotogdek

Zicha' abij skuswinc bijty

Zapalencie

Zelij

Zawros gtorij

Zubáwka

Záblu u Lrieti

Ziosta' in communi

Zonokicá

Piolen .....
 Dolna Drijakiew ..
 Parališewice ..
 Lipiornik .....
 Si rumianek .....
 Dierucha' dwoickan
 Rutá .....
 Wrotyzi .....
 Sporyzi .....
 Siotnian .....
 Ciamber .....

mojej cżynny ten mój Testament, i tym się
 Panem Bogiem ludzmi napisał osiadać
 i ja mam być w wierze S. Łacińskiej Przym
 Ustronij, ochronij i wychowanie dotąd w
 ieteri wierze S. iyc i umierać, i w tym dła i
 ujednania krew moją przelać i serce żaraję
 a iako od Pana Boga w Trojcy S. siedynego ma
 uszytko, tak teraz duszę moją nie komu in
 oddać, tylko Panu Bogu mojemu, tudzież
 w Panij Najświętszei Zbawiciela mojego, i za
 caige Onę w protekcyj Matce Boskiej
 pakalanie Pociepnej Najświętszej Maryi
 Pannie. Dziękuję Panu Bogu mojemu za
 uszytkie Dobrociństwa Jego, tak general
 ne całemu Narodowi ludzkiemu, iako to
 i partykularnie mnie miernemu Gr
 Snikowi do tych czas suadujące Dziękuję
 Tejże Przebogostawionej Matce P. Maryi
 Pannie Aniołowi Brocowi i Patronom moim
 za się o mnie miąg dotąd opiekę, którą
 o dalsze pokornie upraszam. Maige zaś i
 Joluszek i Tarski Pana Boga mojego fortun
 i iako i siebie samego w Dyle Boskie odda
 a iereli i łoli Boskiej w tej chorobie roz
 bijnę się miał i tym docześnym życiem
 takow

takow g przy tasce. Bospiej woli moiej czejnij
 dyspozycyjo ama abij sato moie byto pochowane
 na moiej scu. N. 2do Dugi (cu ugranic' ukozo
 albo komu Sq uinne. Diccij, Dijnij dzij sum,
 takie dyspozycyjo gotowijch, albo na dobrach
 podlijch etc. indijch zas' Rzecij dla krot-
 losci czajis nie mogg czejnic' dyspozycyji, spu-
 scziam rozporozdzenie y dyspozycyjo Onijch
 na Schmow Panow Exekutorsow, ktorijch na-
 znaciam, obieram a bardziej upraszam
 dla Mitosci Bospiej y Blizniego Schmow
 P. N. N. obliwujc' tychie Schmow, abija we-
 zwijtkim tej woli moiej zadajc' starali sie
 uczynic', ktorijm od samego Pana Boga capi-
 tanow rekompens' obiecuj'. Quodcumq' Jere
Quamdiu unis feceritis unis ex his fratribus
meis minimis Mihi feceritis. I ten tej ofsa. mat. 25
 pieij woli moiej testament, takowej ewagij
 swatoru mi ce chej, iakolij Aktami Grodu.
 Siemi Koronemi roborowanij byjt, iakolij
 iakolij mi Poil do Grodu sie poblizije, On Aktami
 publicznemi roborowac' bdy. Saluz, iednak
 sobie zostawuj, iak mi Pan Bog uwijorij chowia
 ten Testament sive in toto sive in parte quavis re.
 formandi, meliorandi augendi vel minuendi.
 Na cosiputano podpisat' Ryska D. C. C.

Comedia na' Orutke pewne.

1. Uliná' vel zoriakki postej putkwarzij, bliuj putkwarzij, siarki egarsé, statuj j. Dziej po garsé wotójó w garnetk j sak warijé, a' na pátce u' a' tym plamij respárone w lodie rat j drugi rowac' mocno at' zging. 2. Kuwaré uliná' statuj iako lastonij Driech, siarki sak wotoki, O' d'wa náparétké, gorójce biatij drobno st'ruioné. Kamforátek j siarká máty d'ist'ruioná, soli s'icrijó, popótu s'ujconego pro die finerum u' uij ni' soli, statuj kopru polskiego potosé, Dziej iarej, to wrijtkó popótu w garnusiku warijé u' uijm, at' do potosé u'wre, a potym g'lij immedie po wánnie s'ujconej u' stánie osoba z' s'icrijó c'ijé s'ierkó, smarowac' mocno rat j drugi j Driech, itli d'utká ná g'bie s'ang bliuj s'ujconog smarowac' Morijé u' d'ostal' aquam tartari álbo kumionog, p' r'z'obij Aptijkarié z' p'lesni u'innijch j t'z' s'ip bened'ijé. Kowang u' p'rod' smarowac' wájs' t'ynonij m'ot' c'ijé álbo.
3. Gorójce biatij st'ruionij j miodu p'á'snego bliuj soli u'rijtkó m'ed' b' d'rie, bened'ijé kowanc' j popótu u' u'ungah u' s'upá ante uel post balneum s'ud' u' h'um'.
- Ad tollendas pustulas cutis.

Imbriem gorójce biatij miodu wicéa c'ijé m'is' u' p'amijsó, balnéo húmido uel s'ic'io pustula u'ngantó s'ucha wánná d'wa t' b'licé, slata, Topignus scuto p'ul' uel rumian'ka.

Pro rubris minutis ut milium. Robkowé p' k'rién' k'ob'ilego s'ic'ianu u' w'ot' soli s'ujconej, s'c' u' u' ino' ilé d'ójó m'ic'ijáj j po wánnie t' d'ielém p' s'marujé. Pro tollendis pustulis cutis.

put tra' panta, sijná monu tot Auca nego srij
 utraj in balneo minori idest w alombi ku, sro
 phlo alliga deinde suo cropei operculo q' i uijora
 ni p'epat, moietei seosive subies, po' tudy p'
 pt' ad ai' nábieck, co cubru ut aié, to' znawa p'rij
 iji, a' sijná monu int' uca badié in' habijs' alombi
 ku ná chustei' ciaz' s'lorij' de' super' q' d' r' e' t' u' n' g' p'at'
 s'q' p'rij' knijty.

Wódka' contra' Pestem Paralytissimá' cubru
 q' Gárnice' dobrij' Górnice' p'epat'aney' Anijis' kow'
 miadu' pitego' gárij' 3. Játowca' kw' ant' 2. ut' t' u' d'
 d' i' e' n' m' o' c' i' y' c' i' p' o' p' e' p' a' l' i' e' . p' o' n' t' B' r' i' j' e' l' i' j' m' o' r' e'
 w' a' i' n' n' y' m' o' l' e' s' e' m' o' c' i' y' c' i' n' a' s' s' e' o' z' e' r' u' o' r' e'
 Zista' de' k' o' p' i' e' l' i' w' e' d' t' u' g' o' p' o' s' o' b' u' f' e' r' o' c' i' j' s' t' r' i' .

Q' B' i' l' i' e' , B' u' h' u' i' e' , D' u' o' m' b' e' , u' e' s' t' y' o' r' i' e' , b' o' r' i' g' o' D' r' i' e' u' p'
 M' i' k' o' l' o' d' y' k' u' , k' o' s' i' y' c' k' e' , J' u' m' i' s' o' n' k' u' , J' u' t' i' j' . P' M' a' n' i' j' i' t' e' n' k' e'
 k' a' r' d' e' g' o' p' o' g' a' r' s' e' i' o' s' u' i' p' o' s' i' t' e' , u' i' j' p' r' a' e' u' i' j' e' t' t' a' b' i' e' i' c' p' i' z' e'
 u' e' f' r' i' e' p' a' t' m' i' j' e' i' e' g' o' s' u' i' j' u' i' e' e' g' o' d' i' n' y' . P' d' i' e' r' e' n' a'
 k' i' p' o' k' o' n' d' i' j' y' e' t' .

Zista' w' e' d' t' u' g' t' u' i' j' r' a' i' s' i' e' d' o' k' t' o' r' o' r' e' .

Q' B' o' r' a' k' u' B' i' j' g' l' o' p' i' j' a' l' t' o' u' o' l' o' w' e' g' o' p' r' i' j' k' a' b' a' r' i' o' n'
 Zista' s' t' a' r' u' s' r' o' w' e' g' o' y' s' t' a' r' u' k' a' d' w' i' e' r' z' i' e' w' e' g' o' , s' o' i' e'
 u' n' i' k' u' , k' a' n' i' e' j' p' r' i' j' d' r' e' , p' u' d' y' p' o' b' n' i' j' , e' l' p' n' i' e' g' o'
 i' p' r' i' j' k' a' k' a' r' d' e' g' o' p' o' g' a' r' s' e' i' i' t' a' k' i' a' l' t' o' p' i' e' n' u' s' e' i'
 o' s' u' i' p' o' n' e' r' u' i' j' g' r' a' u' s' i' j' s' k' y' p' a' c' i' s' i' j' .

Zista' de' k' o' p' i' e' l' i' o' n' a' k' o' t' t' o' n' .

k' o' p' i' j' t' n' i' k' o' b' l' u' s' s' i' e' i' d' r' i' e' n' o' u' i' j' b' l' u' s' s' i' e' i' p' r' i' j' o' m' n' i' j'
 a' l' t' o' k' u' s' h' w' a' n' G' r' e' b' e' n' i' s' i' e' k' o' r' i' e' n' i' e' O' u' e' s' p' a' p' r' o' e'
 z' k' o' r' i' e' n' i' e' m' , B' a' b' i' m' u' c' h' a' l' t' o' P' a' s' S' p' a' n' a' a' l' t' o' k' o' t' t' o' n' o' u'
 Zista' k' a' r' d' e' g' o' p' o' g' a' r' s' e' i' m' a' x' i' m' a' h' o' n' a' d' e' u' e' s' e' c' o' n' s' t' a'
 p' o' p' u' s' p' o' s' i' t' e' s' u' i' b' i' j' d' a' m' s' i' a' t' b' a' l' n' e' u' u' l' i' e' d' i' e' c' i' e'
 k' o' c' u' .

Agcij. Ziela na' stranj Mulieribus.

Zetij, Bijlic, Bukude, Anankow, Lewstijcij, Boiego
Dreuska, mihotajku, korijaska, Rumianku P. Masi
lenku. Item pro Maribus.

Kakomak obrzgtij rogali P. Jeruja, Hier, Dicuwanna
Bernardijnek Kalua.

Remedium dla Bijla rogatego chorego.

Posnky, Potuna, Maweranki, Pestuj, Kutij, Gorcij.

ce biatej kadeje po garci, z lowega listcia garci dnie

to upijtko warije w otwie y napoic kadeje dnie to ocy

nie prici dni truj, apo kadejim napawaniu bylla ce

zar bylla puchusiac swi porijom cielem, to prici dni

odpawusij, kadeju byll piciu natwie norbra swi

cong Solz dobre koby drew posita.

Remedium na' dysenterij.

Siemienia imianego y Octu sinnego mocnego

w ktorijm lipmi usarigijuj uniwic Librie y trego

plawu wod, y natwie dnie chorego przy kade daj.

Contra Ablationem Lactis per Maleficia.

Daj ludy swi pong pic' prawom, iceliby nieckciatij

pic' swi p' chleba mislu y dantej y koby potma

rowa upij siastky, gwatrom dai w otwie byll piciu, na

mat' res' koryc y uymion a misdem, w p'aug' k' k' r'ij

zije lub z prot' ewat' p'ij lub z paschata' c'ew' g' p'ij

to'om' loko cedr, swi cong' kody uymion a obr'ij waji.

Schedula pro sepellen dis Glirisibus senibus hie fornia:

Inlittute s. fruis et Passionis Christi Domini, et per

Supp'iac' Martijum Patricij, Udalricij Dyonisij

omnes Gliris ac mures fugiant hinc ac discedant

ad loca, in quibus nemini ac nulli rei nocere valeant

in Nomine Patris, et Filij, et Spiritus S. Amen.

Remedia contra quosdam morbos.

Contra Caducum. Dutij susierij uisier, sobor niy uij
 ainy pniehtanij fikuj, klergo uirgic' ecy toty ad
 c'ertowskiejo tajna putcuuici sta, ten rospu seij
 wolsku rariarim dac choremus uijpic' uij p'etel
 chg ruty chorij ranno, w patudnie uiedirnichej
 podkhania. Tricisom matijmty chorobz ci
 pijim do kolebello albo w podu s'urubli g'lowne ad
 dutp dobre, mori ser cejt, rospalic' a uisieria usij
 nisp ocsemis dobre. Propiusij na rijo uirucic' zeb
 paraw nos d'icijciu fild, co ij starem u moceciij
 a w borezick albo w apoleij k'aklas' lewandowey
 liscia, icili go mate, pny dac w romarijnu, m'atierijnu
 k'uiat'kow rumien'houjck, to usij, k'o bawet'ny tyro
 nobic' ij na g'lowie u'flauic'orie notic'.

Na uisiel'at'g' gorgic'ij, Petrusiki e'horienic'ij
 naino ze d'ic'ejardij, uisari dobre w lodie, os'laup
 uodj' r'auisic' z'isice' biat'ki w'ianj' lud'ky u'ubij' u'p
 lo popotu uisier' a'upij' p'ast' u'ojin, k'lonj' b'ob'ku
 boku casigg' s'ij'ka co' g'adka' och'aniaj, letril' p'rij
 to' na' r'oc' do' u'isic'ej' r'ata

Item na' u'stauc'ic'ing' r'asienia' m'at'kurego, ban
 wego z'gorkowego, z'alej' lud'kami borakow, mleco
 podwoni'coug, rowno k'ardej' uirgusij' u'uar', a' i'alk' in
 no' potew'ig' r'adko u'ojin, a' ocukrow'ic'ij' p'ic' f'el'g'
Raj' p'uw'is'ij' na' febr'g' k'arig'ne'ki' tego' z'ic'la' co' b'ijic'
 r'anim' i'ako' b'ani' u'ika' u'ib'z'ichy, a' g'ij' d'much'ni'g'
 sp'ad'nie' c'ou'ig'ig' p'p'ad'cy'ka' a' d'rud'cy' p'ni'f'iki' m'ij'
 p'olnij' potew'ig' p'ist'una' m'aj'ic'ij' n'ic' in'p'ego, to' u'isic'
 r'ijc' w' lodie' at' do' p'ot'oj' u'uw'e, p'c' na' r'oc'ij'
 no' p'ic'ed'ic'ij'ij' a' ocukrow' a' u'ij'.

Plastr' na' Gorgic'ij' lud'ki' r'ianey' ubij' i'rij' b'ia
 minij' y' kad'lid'ha' b'iat'ego' k'ominku' ob'udat',
 To

Tomu całego utworzyc, i tak rozdzielac to do piany i b.
 Lic, ktoreg na tan haad wos postawic, i potoryc i tak do ob.
 ijc. ku oblatowic i wycuzic chator

Na kwartanng donus ad orona, gdy pocinie bijwac
 cararem drugim albo trzecim, tego dnia, kiedy ma
 dyt febranie i edc anmnie pic od godzinij do godzinij
 ane twika uft awac, anmnauc i kim, teno rpkon-
 ientorec, to cygnic zar albo truj kiedy febrama tyto
 moie ter pocienur i jstg cuieric i on skpic gzymat

Na czerwonke pewne Goryce biatij ustworic
 uiele wysypac w goriaty moang i poranu wipic, albo
 ugriac jrinankę i biatego chleba i natopie ig iorkiem
 i arig i jrnij, posypac muszkatu i jrn orzechom i Awis-
 nijn i ricsc na dwie godzinie przed obiadem

Na bregundę maszyp, profa w porcu, i aguric go,
 wysyp potym w worek przytoi natrywot, to terij i winy
 i jstg, albo stat wos palaj, w piwie jas, a to piwo piji
 i korbki teri pomoransowu przy dawsij orzechow czer-
 wonijch piji i detem. I duze Tajno na prosiebu uru-
 sijn i jstg i doswiadczone.

Na spanie, Promienka storij sorij, matkoweto piji,
 to war, pospota w lodzie, a bę lody nogi wiji na noc,
 i matin biatych lody i misduch kony piji na noc,
 a icili i botonia glauj nie spanie, porucie i makus
 Latego i calej samim mlekkiem napierci przytoi.

Item miz datow matku biatego, dyt i centeprij
 icili i matz i jstg niematego wes i wycij ni-
 zli Mijdatow, i g lerkar kosrek briosku i miodujch
 icili i matz i jstg i bionujch i tenij i jstg i wic
 i katonij, to wrijtho i wic i wes i jstg i calej i wic i jstg
 i wic i jstg i wic i jstg i wic i jstg i wic i jstg i wic i jstg
 a dwa na skronie przytoi.

Na skli

Na 7 ty Guardiki nie tarte, smotno tucij wo w O
 cie umnym mocnym i asportowauszj warz, a p
 tym to w usciach trzymaj ciepto. Przem. Rutz zote
 uine z miodem prawnym na 7 ob przyjtada. Przem.
 papier od fukna w szty jwinge, spalic na taturie
 cynowym, a onoleicki sibiie pusci, a niz dogre
 rnie jwinyj oleicki w bawetny zbar i na 7 ob przy
 Na 8 ty w Epach froskeny miptki ogrodowej
 osobliwiej duceraowej warz w kochie i uwinaj
 albo w otcie, a potekly w usciach trzymaj i ako m
 zesi najlepší. Przem. odchodni sdrumma w go
 rance khusi rjuz rocdryji, i ciepty na 7 ob przy
 Przem. iadla nie owo i trzymaj frianke z chleba i
 nego natryji quordihami tartemi przytor ciepto
 na 7 ob gdek albo ozy. Przem. na 7 ob mykuj z piotuna
 Diarneke, ktore w horeck dtygi idko dton zacijsj
 i priewyji zebj sic nie pomgcid rozpat, potym cegly
 a skrop uowerek zinem czeruonijm i cegly tymk
 polcij, a par on piotun na nicy obracaige i nastaj
 na 7 ob stony kaverick, ktory maly dr dtygi d 7 ob g
 a i nappedk przyt. z gorgco, idno zebj mozt rjuz trzymaj
 Na 9 ty starouicenie domi tu piotun suchy albo
 suwryj Narysuchej czeruonicy msi cji nie piotun
 nu, quidni ha w stucionijch dtygi tyrcij, kominu
 stucioniego tak uiele, to uszyt ko um cypuszyj w
 veorick z uietkiego ptotna na ficiac tak i a dtygi ca
 dtygi, potym par i ako mase ucyrej na cegle octem uin
 nijm tatewaige przytor na 7 ob gdek, ako osygnie
 to zacijsac. Przem. pukliny w sztych, Rumien warz
 i on na 7 ob rjuz w cebryj, deu nogi par. Przem. 7 ty
 jakos rjuzch pomiotow w garnie nanyj rozklony, wegl
 na ktore pomienione pomioty w dtygi i do wannyj
 garnie u spawic, ktorama tydi na 7 ob rjuz, i okubryj
 uszytke ciato tpon, a gdj sic ciato zacijsi z biewi, ch

Starni pot, na ktorijch bedie kistose iak skapan,
 albo rec' lacz konal'ski rozpat w tori do loannij Zaleanij
 go uinij chorego, a gdi spotrni cie tetrji.

Na ustanowienie krui z mofa Sakrijis, sturice, uij,
 ciny, ftonamar ciote, skromie skoto u puy nosa y u no-
 zdraich. Albo kon'ski gnoj, pal na proch, ktorij w nos
 piarkiem wdmuchnyj. Na podagryz doruwiad dawa
 Cipmnych glist w tori w zamok polewanij, ukeij na
 niedliny iaknagis, star'icij, iak hay iaknagis epji
 postaw go zebij u p'auicirnie w cieple bity, w p'uktorij
 Niedricie albo wednie, glistyj popukngisij w slunie
 u uijnisij. Et ego iako maso, klong maso nozi g'rie boly
 dni to maso bardzo smialuwa. Len porij z cina.

Na kamien' grianke wianego skobam auicirij du-
 lity, pietruski suchij zetrjji to w proch, grianke
 tym porij riedt po obiedie, a nie epji po ni ej. Sturic
 pietruskioranego nadenia, sturic w piwie tragnia
 nym uijpi, z adknie iaknagis u p'cij ied' nato.

Na dusznosc w pier'siach p'acresi, lano upar w nie-
 wietu body, a potym w maso k'omais auicirij cieple,
 tym pier'si obkladac. Na kias'iel iad'ko uij k'orij
 nasijp w nie cu k'orij, p'afrana nietartego, ki k'ha
 z'at'iebet, rochy oliuj ukeij, z'at'hai tym spancikiem
 w sip z iad'ha uij p'la, upes to ma' noc ob'upiusij
 z'ewij k'im riedt. Na utwardzenie k'p'bow
 churigeijch Equiticiu m Oet z apteki tym z'p'ij
 uyceraj. Perli stalcanie mofe G'isic sadle uij p'ij
 albo z uijm riedt. Na moricenie w Equocic k'ij zino
 w unione z romajinem k'etereij z'ominem Noa.
 mrijm albo go dnie g'ciom mat.

Na Sparicling O'leiu k'ianego z'it'et' z'omim
 z'or, byj, utwrij, dobie, tym m'aryj papier mat, p'rij k'lan
 day na Sparicnie. Na truciency D'riegielouij

konien straszącyj wazgo w ciarnym piwie,
 piji to nancę y poranu, a trzećing pier unijny
 dzie. Na kaszel duszność w pierśiach, Linia
 Wozierskiego kwarta, tywaru tuczonego tyryki
 waz w nowym pokewaniym jaraku cas pontowauy
 ar trzećia cipte uwe, a odcukowauisij dobre, pory
 piji po tyryore nancę y ranno.

Na suchy kaszel cebusy smarony & masłem
 iede, młeko z ciomkiem warone, i aie siwie
 nadsypawisij w nie siarpi.

Contra Mephiticoz onis alias leudy & geby smiedy
 Dryakuse & Linem iako Orzechaskowu naraz cipi
 1/2 waz mnyrty & Nozym drewiowem w dobyim
 Otcie piji per interwalia rochy cukrem ostodiusisij
 diuatsiowe teri Ciarka gijd.

Masc na wszelakie urisdy, rany, inflammacy
 otworione do rui abczona. Epiety namoc w Otcie
 uinnym mocnym trymay ig tam, ariz Ocet rospu
 sci, moze si teri pot tui glijty & octem imiefrak, a do
 brie set oauisij wed obuy do infrego naciynia, lejel
 Otcie rarem w trzećie miefrakze ust auisimie w nim
 atak si uisyni masc Eclona, ktora barbro, est uij
 ciggargca inflammacyje y gorgca.

Tyranno uisyni wazgo Ipermion ar si gody
 puchat, rorenkow uielkich y cukroweji potym przyda
 Item lody kwart pije Ipermionia garci waz zebij
 tytko triz kwarty rospaty gily, si podwaru, w lody wsi
 ctery ty ty tyramonis, to nich mokuie od godni
 ny do godni, a potym chory nich pije.

Secret a niektore khalendaria Stowa ko
 wica 1664. uij pte.

w Prienicy w Owsiceł. a na iagody na drie
 niefamym nauiefrak ciomku nabaskuch, ktorij
 gaj ruietory pacy ulichai bdy. Dostan ogona
 uilozego cakop go przy obore albo lauis uij
 1664

kác wltk bédic. Mijřij wjgubiti wjgubij ko.
 perwaps bebiški abo nasienia opichowejoj cránu.
šij cáhurijufij tym Dobri abo ser opitow & celára
nárij wltk, postawto g'rie mijřij, a' od tego Dij háč' b'oj.
Chore b'it to alerij se uřtárij piřtunur solg áic mu
cráto brác d'ufij. Matylice u Dwcách wjgubiti, wjer.
lowe d'icuo patijufij & solg go emieř' áubij a' dnym dnige.
Dem Jare tyto uwawone, patiz popiol & solg emieř'aw
fij Dwcóm dáč. Dem Jare b'icow, kory etupic' spatic' dáč,
Dwcóm. Táchow zpi se od choroby wjgubij chmicha
Čiceni y uparijufij d'obri, Zelenicic' šer ut'war, á orn
lingufij piřtunur & tym ufij'skim uwari patym wjřij
wrij'sko poráru Dwcóm dáwác pi'c na m'icige
Bjdtu ná'g' b'ij abo pod izrij'skim chorowu. Šutij,
šatuj piřgo. tájná b'at'eg solij šadrij & komina
porowrij cíř'ci ut'war, á tymi piřk' nau' eraj.
Feřt'ic' Bjdtu odyma. Čosnku, m'ij d'ha nář' h'ob,
m'ki porowrij h'ochy wrij octu, ř'ebic' to cíř' s'itij
ř'owowrijufij cíř'ic' & ugiem, dáč b'it'apic', ř'ebij ř'ic
d'obije piřb'igato g'one' go.
Č'rc'ř'itij Čatrijmář'is uhu mář'ige piřij ut'ach ř'op
ř'ot'okij y m'el'ij ř'usij ang, ř'opem uhu uwawrij ná
č'ic' eraj, piřtunur b'lich' d'hu nie m'ij' náč' ser Zila
ř'it'ar'sk'iego Čatrijm'ic' u ut'ach ř'er'itij.
In quolibet Anno Dies periculosi Critici dicti
in quibus venam fecant antiqui non audebant, aded
ut si aliqui urgenti necessitate id fieri s'ent, tunc eo
Anno uel mortem, uel cecitatem, uel nosabile uuln'us
pollucebantur eo fatali. ejusdem 1673 sunt autem
hi Januarij: 1. 2. 3. 4. 5. 13. Februarij 6. 7. 16. 17. 19.
Martij: 1. 13. 16. 17. 18. Aprilis, 6. 7. 8. 15. 30. Ma
ji: 7. 15. 17. Junij 6. Julij 15. 17. 20. Augusti 1.

19. 20. Septembris. 1. 6. 18. Octobris 6. Novem-
bris 16. 17. Decembris 6. 7. 11. 15. Monetur au-
tem sit penes Authorem fides 6. vel 7. die si quis
minuerit sanguinem sequentibus 3. diebus
3. m. Aprilis quâ Iudas mortuus est. 1. m. Augusti
quâ Abel occisus est. 1. m. Iovis quâ Sodoma sub-
versa est, et qui natus ipis diebus malâ morte mori-
turi. Simacterici periculosi 49. 56. et potissimum
68. maxime si infirmus in vultu destitutus sit.
Informacja o rozmiarach i innych w tym: Spowiadanie
i komunij. Należy intencij użycie. Po harmonij i
prow. Suspensyjch na orozie rarywat. Petywatyjch
pewny przy sobie nosić. Potwierdzenie osobie karac
poczepać, w poszczelny pewny prerewatyjch casijch, i
ta Suspensione Suche w Toszku chowić, kopych i pewnyjch
tost Suspensyjch zgotować. Osobny miascizg nalezy
trwając miasowac. miejskani i spiaty karac po
cyimowac, ciotmi pewnyjch Suspensji podkurial
ij. Sztanie nad soby albo proste spacylma karac u
nie orozto, osobny i spsknosicig do siebie przychodze
od Latac, Panswane riezny obijnyj boiarin albo mistos
wobudrajze oddalic oddlicie. Patta i napoiu od 8. 10
podcywarijch nie brac, kopych co byci dzyer po
ni mieszga, goshige, miorigo obijnyj i przychad
i ten oras. Pilnowac kopych aby iey klon nie nabra
albo w nicij spki nie mairiat.

Puncta ut gl'edem chorego letore ma Rigle
Tachowac.

Dum infirmus vergit ad Agone, qui disperit in
firmum, cogitet quod jam maximum periculum
damnationis appropinquat, q' Diabolus omnia vim
suam exerceat, ut eum disperdat, unde Sacerdos o-
mnem vim suam quoq' exerceat, ut periculi tanti Ani-
ma Succurrat, q'd si non fecerit, et sua negligentia
pereat, certe Deus requirit sanguis, illius de manu
ejus. O quam multe Animae salventur, quae eter-
naliter pereunt, quia in extremo periculo non habu-
erunt adjuvantem se.

Præcatenis Summè necessarium ut frequenter eam
aspergat, quia hoc multum confortat Animam, aqua
enim benedicta fugat Demones, mentem ab omni
illusionis diabolica purificat, remittit peccata vari-
alia, vires addit contra infirmitatem, deurationem
auget, igitur curat illam appari cervicali infirmi
Sunt cervicali infirmi apponere imagines sanas,
B. V. Mariae, Christi Domini, et ad collum quoq' appon-
dere vel supra pectus pectus infirmi Crucem, hispa-
nicam thuribicam, Agnum Dei, granad. Joannes
Coronam, Rosarium benedictum, reliquias solum,
ut sic repellant spiritus maligni ab infirmo, maxime
si talis sit obstinatus, durus, blasphemus, etc. quia
haec omnia habent magnam efficaciam contra diabolum
ejus ignoscias tentationes.

Si habeat infirmus numisma vel Rosarium cum
Indulgentiis, illa dant infirmo in manus, vel supra
pectus ponant, si nequeat tenere, dicatq' ei, ut invocet

Nomen

Nomen Iesu et Mariae ad lucrandas Indulgencias, illa ipsa p[er]issimè ponantur et devote, quia per illud maligni spiritus fugiunt, Iesus Nomen auditum fugat noxios spiritus dicit Arnobius, de nomine vero Mariae dicit S. Bonaventura, qui illud recitent, non exavefcent in hora mortis.

3. Proponat infirmo talem materiam (quam in proprio semper habeat) quae ipsum consoletur, qualis est Misericordia D[omi]ni, exempla fides, quae multum honorat Divina Beneficia, Gloria aeterna, Protectio S. b. Mariae Passio et Merita Christi D[omi]ni.

6. Detur quoque infirmo sicut in manus, ad eliciendum affectus Compassionis erga Christum, qui aperit talem affectum disponit Animam ad accipiendum Divinam Gratiam, Christus quoque revelavit S. Brigida quae qui devote precem aspexerit, eum etiam in morte illius benignis spiritibus D[omi]ni Oculis aspiciet, id est sepius danda ei est crux in manus ad consolationem, et veris infirmus majorem efficaciam ab illa accipiat, id est Saeculos eam benedicti si non est benedicta.

7. Confessio crebra culparum praeteritorum infirmo est necessaria valde, etiam si non subeat novum peccatum, per hanc enim sequitur semper novus gradus interioris gratiae, in felix vero gloria, remittunt multa peccata inferus et Terreni. Saeculo expiando, debilitat ab Daemon, et aeger efficitur fortior tenta venia.

8. Protestationes in gravi morbo ab infirmo sepius faciende. Prob. v[er]o antequam usum rationis desinat. Sic enim communicabit illi amplior rigor et gratia specialis.

Specialissima.

Confessionem tempestive adhibeat, ne postea in delirium vel sensuum hebetudinem incidat. Si penitulum mortis timeatur premittat brevem confessionem cum onere comparandi et satisfaciendi omnibus, postea absolvatur.

Tempestive infirmum admoneat, ut quando oculos ipsum deservierit, capiti nutu, vel manus compressione sibi indicet, an iterum sacramentaliter desiderat absolvi, et tunc ipsum absolvat toties, quoties, quia quod sapientius, est melius.

Advertat, ne pro contributione desperationem per aliquos actus excuset supererogatorios, ultra, in parte misericordie procedat, nec nimis blanditijs fallendo epothem nec intempestiva austeritate eum perterrendo.

In timet proinquis, ut curent aliquas missas vel suffragia absolvi promovendo, ipseque, consolatur infirmum licens se pro eo, in missis sacrificiis et alijs precibus orationum, curaturumque, et alijs faciant pro eo, quod se ipsa prestatu huiusmodi precibus ab Ecclesia ordinatis, pro commendatione anime, quia illa sunt efficacissima, et super quolibet agnoscant, ac valde debili dici debent.

Litanias quoque commendatorias ad, cum dnum de nomine Jesu, B. Virginis Marie cum adstantibus dicant pro infirmo, ipseque, si audire et loqui poterit respondeat miserere mei, ora pro me. Libera me. alij vero orant pro eo, ei, cum, et hoc flexis genibus coram imagine, excepto infirmo, quas Litanias assumet ex libris domesticis et hinc ceteris. Id. et. Valde etiam utile est infirmum sepe a sacerdote benedici

dici

dici, nam benedictio Sacerdotis magnam
habet efficaciam

25. Dispositionem rerum temporalium causaq; ut
Super. sol. in. p. sol. fiat tempestive.

26. Sacerdos vel infirmarius sub agone infirmi cla-
met. Sicut voce unumq; in desperatione, licet ex
agonizans p. se p. se aud. tum, Sape tamen
audiant, licet nulli. signi exteriori indicare valeat.

27. Nota quod absurdi Actus, qui aliquando ab infir-
mis exercent, non sunt signa perversi cordis, sed
phrenesie, et in hoc casu nulla est facienda in-
firmo molestia, sed tanta voce sunt. Eundem rationem
commendantes animam, amoveant aliqui p. p.
scandalum, et inimici p. consensum id, ut pro-
xime occasiones ejus. qui a presentia movet (p.
siones etiam in moribus) absentia minus, quod est
cit naturalis antipatia.

Monita ante Benedictionem et exorcismum
infirmis danda.

1. Jerich' oboru' Váleho budníc' chorij' pouinní
do holi Bostkij' rezignová' táh' ná' rycie' iáho' í
ná' smic' ufac' cedná' pouinní' w' m' to' b' d' e
Bostkij' y' moeno' uierjic' i' i' tá' benedikij' amij'
chorij' mámi' háptán' skiemí' obrij' má' g' Edhou'
prie' moe' stov' Bostkic' Jatonjch' wrij' wá' g' ná' d' níc'
mí' háptání' wedt' u' tego' Super' d' p' os' In manus' est'
2. Hoc' s' ip' homu' tá' ar' po' prie' r' y' tá' n' u' n' i' p' o' p' á' u'
n' i' t' r' e' b' a' p' r' i' e' t' o' tá' ar' há' r' c' ná' d' r' e' i' y' l' i' a' n' y' w'
nu' B' o' g' u' j' d' y' i' P' an' B' o' g' d' l' a' i' e' y' d' o' s' u' s' a' b' o' r' i' e' n' i' s'
S' t' a' t' u' r' i' n' o' s' i' p' r' i' e' u' t' a' r' i' a' g' d' y' i' e' y' c' i' t' o' u' i' e' k' n' i' e'
h' a' e' i' d' a' r' e' o' c' o' c' i' t' o' u' i' e' k' p' o' s' i' Qui' p' e' r' s' e' r' a' v' e' r' i' t'
S' a' b' o' u' s' e' r' i' t.

3. Priy Benedykcijsi trzeba'ci je Doktorstkich Kuraciji wedlug Owego Ora et labora, gdyz inaczey mogge sie saluowac receptami ich a nie chciw bylo by Panu Bogu sentsowac.

4. Jakg ma kto wiadcz i ugnosc w Panu Bogu i w Jego D. Wszechmocnych Słowach, taki przytek adnosi, iedli mocnyz malianz i nadziej, adnosi ianaz Zupetne i Słowit, iedli matg, matg tez polepszenie, iedli iadnej, powzptie wazge, iadnej sernie obiera popracuj albo nie wichto.

Utuiwienie Liadny do Najswietszego Sakramentu.

Swiety Tomasz Doktor Anielski przybrini ma igcy przyjmowac wienayswetszy Sakrament pyta ny iedli by wieryt w on, na Ci mi g padli i w ptawim adporiedziat. Zaprawdy ciem zetonigt praudy ny Bog i sctawieho licowinego Oycz i Dzinawie Ma Thi Syn Pan nasz Jorus Chrystus, i tak ciy tym Sercem wierz i uszy uyt nawam.

Oleu S. przyjmowanie

Kiedy ius znaki g w chorijm Enacinej slabosci po prijpciu Liadny to jest Najswietszego Sakramentu pokie je pore chorij przy dobrzym savieniu i ciestnosci imystow, niech prosti o Olej S. ostawinego pomalowania.

Obuwka do prijpcia Oleu S.

Bracie najmilzdy mi zdry innemi Sakramentami, ktore Chrystus Pan zbawiciel nasz w ko- siel S. postanowit na zbawienie Dusz naszych Sakrament

nie grzechow, ktorýches' si' onym tonijstem
dopuszczat.

To prijípciu dijkuj Panu Bogu zátať uieľkie
dobrodinej stua, i' e' e' s'á' p'á'menta, i' t'á' e' g' lekař
st'wem duřij tuorij i' obrang p'ie' i' u' pokuřom
o'á'rtouřim prijíge' da' e' k'á' i' t'á'

P'ensetá' ktore ma' ta' chowá' e' i' g' d' z'.

1. Niech nie zátať mowi o' smieři e' chorým, ani niech
nie o'ijni, o'ijmbij poharat bliřkos' smieři, ba bij
ta'k poturbowat chorego, řijbá'bij poturbieť bli-
řkos' smieři, a' chorij i' e' ři' e' řá' d' n'ij ta'k w'ij g'p-
dem duřie i' a' k'ij ři' a' t'á' nie u'ijnit di' g' p'ij'ij'ij'.
2. Nie prijíknij' si' u' stá' u' i' e' i' g' mow' choremu, á' e'
zár mow' i' g' to' p'ow'li nie g'losno, nabo i' m' e' d'ru-
gi z'ar do a' ř' t'ow' ři' d'ij ři' d' r'ie' i' m' t' o' ř' i' e' i' s' k' r' u' ř' k' y
p'obudzá' e' o' i' a' e' m' nie ktore modlit'ij i' m' m' o-
u' i' e' p' o' d' o' i' a' s' c' i' e' ř' i' e' g' o' m' o' u' i' g' o' d' o' b' r' o' d' i' e' i' e' i' s' t' u' r' i' e' k'
B' o' ř' k' i' e' k' o' m' i' t' o' s' i' e' n' d' e' i' e' i' e' o' ř' w' a' l' e' n' i' e' b' i' e' ř' k' i' e' i' g'
o' m' y' e' P' e' n' ř' k' i' e' g'.
3. Niech i' p' sto nie ř' i' k' a' ř' i' k' a' l' b' o' i' n' ř' i' e' k' o' s' t' o' n-
ř' o' w' c' h' o' r' e' g' o' p' o' b' u' i' g' e' i' e' ř' i' e' s' m' i' e' ř' i' e' b' l' i' ř' i' e' i' b' o'
ř' i' j' m' b' i' g' o' s' t' u' r' b' o' u' a' t'.
4. Niech prij' T' o' ř' i' k' u' k' a' ř' e' m' i' e' i' h' o' d' y' ř' i' g' e' o' n' g'
k' t' o' r' y' n' i' e' k' k' r' o' p' i' c' h' o' r' e' g' o' á' t' e' s' m' i' e' ř' i' e' i' e'.
5. Niech k' a' ř' e' u' i' n' i' e' s' e' e' ř' i' b' i' g' o' s' t' o' m' i' t' o' r' e' b' i' g'
c' h' o' r' e' g' o' m' o' g' l' i' n' a' u' m' i' j' s' t' e' t' u' r' b' o' u' a' t' i' a' k' o' t' o'
t' o' n' a' s' d' i' e' i' s' ř' e' u' n' i' a' o' s' t' b' l' i' n' i' e' g' d' i' p' t' a' i' r' y' t' a' k' i' e'
n' i' e' k' u' s' t' o' p' i' g' o' s' t' o' b' i' p' o' d' e' g' o' r' i' a' n' e' g' r' i' e' k' p' r' i' e' s' t' i' g'
i' u' s' i' g' i' t' o' s' e' o' u' i' n' o' d' d' a' t' i' e' i' e' c' o' b' i' c' h' o' r' e' g' o' d' o' g' r' i' e' k' u'
p' o' i' g' g' n' e' g' i' m' o' g' l' t' e' d' i' e' i' s' i' a' m' n' i' e' k' p' o' s' t' o' g' o' s' t' a' n' i'.

6. Także ac' przy chorjym a' w' t'aj' s'cia' bliskim smierci, pow-
 Siatkach, smiechow, nowin, chwac' chorego y' inny'ch
 Także ac' w' t'aj' s'cia' z' b'awienno'j mat'ej.
7. Melancholij' u'iego pyta' o' c'zynno'j mi' s'cia', y' i'edli' b'ij
 pokusę i'akę b'ij' s'urbowanij' z'as'at' go ratowac'.
8. Jesli' b'ij' chory' b'ij' niewi'j' b'ij', i'edli' b'ij' s'urnid', s'ropic' go w'
 conę ludz' podac' mu' kruc'ij' s'ia', albo' inny' Nabo'z'ny' b'
 h'at', mowic' z' nim' nabo'z'nie s'imp' s'erus, Man'ja' Pat'
 na' s'ego, e' Anio'la' s'cia' w'ij' w'ac', karac' mu' s'ip' p'iere-
 gnac', albo' z' nim' testowac' mowic': O' naj' s'wie' s'cia'
 Pa'no' s'wie' s'cia' mo'iego, naj' s'wie' s'cia' s'cia' nie' w'ij'
 chod' z' z' niego, albo' mowic' nad' nim' modlit' w'
 J'etora' s'ip' modlit' nad' chorem', na' konie'ce' k'at'ac' z'as'
 cio' G'os'no' s'ip'.
9. Chorego s'w'obliwego w'ac' s'ie' N'ad'z'ie' s'ni' to' s'ie', u'
 s'w'obliwac', s'w'obliwac' s'g' dem' B'os'kim, s'w'obliwac'
 s'ij'c', nie' s'w'obliwego do' c'ier'pliwos'ci' p'rij'udic'ie' p'ok'
 o' c'zym' osobna' s'w'obliwac'
10. Jesli' i' s'ip' i'awnog'ri' s'w'obliwac' i'ak' s'w'obliwac'
 c'ud' s'w'obliwac' i'awnog'ri' s'w'obliwac' s'w'obliwac', albo'
 s'ego' d'ij' s'w'obliwac' w'ij' s'w'obliwac' i'awnog'ri' s'w'obliwac'.
11. Do' niewi'j' w'ego' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
12. Jesli' b'ij' chory' mowic' nie' mo'z'z' p'ro' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
13. G'dy' s'ip' na' konie'ce' p'ried' t'ora' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'
 s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac' s'w'obliwac'

maize.

14. Priz Škotiariu mouic' Subvenite, um antego pokro-
pic' obecniych abij' imouili' modlituy' y' potym duriz'
ratuvali' prosic', pokrewniych domouiy' ch' poie' efrye', do
spedkijego poratowanja durie' ponisrye', y' abij' pa-
mieta'li' na smierc' napomniec'.

Nota infirmus qui iuandus est vel est impos-
tionis vel corporis, impos iuandus est precibus a
Sacerdote, vel astantibus, si autem petierit Confessa-
rium vel signa certa contritionis dederit, quamvis
absente Confessario absolute, s. signa indifferen-
tia vel contritionis vel infirmitati, conditionate
est absolvens, sicut ille qui signa nulla dederit,
sed constat eum catholice exisse, corpus autem
tali modo iuandus: vide sup' Puncta Ptolemaeae.

Modlitwa' o dobro smierc'.

Panie Jezu Chryste, pricz' Ony gorzkośc', zabog's
dla omnie' na' krzyzja podiży, a' najwipcej w ony
godziny' kiedy' wrenaj' si' prosia' Duszja' Twoja' uisita'
w' Stogostanionego' Pata' Twoiego, emituj' si' nad' nę.
Ony' duriz' moiz', kiedy' z' tego' swiat'a' odchodisz'
S'anie'.

Prosesta'ija do Pana' Jezu' a' mitos'ci', Naderci'
y' Ubiari'.

Qui ad iram si' pricz' uszy' skim' Stworzoniem
ie' se' mi' tuiz' Najst' odry' Jezu' moiz' nad' sw' amie'
y' duriz' w' asny' y' nad' uszy' skim' Stworzenie, uszyt'
• rek' si' w' op'ek' ze' uszy' skim' co' nam' odda'iz',

#

Spodiewam się grzechów moich, nie rządzę w
swoich, ale rekrutuję i występy Twojej Mojej Seru odpu-
szczeni.

Wierzę, co katolicki wierzy kościół S. Katołicki, Przym-
ski, i do S. Jędrzejowskiego przyjęcia się niech, i z
tym umówię się, czego moim wierzy kościół S.
Przymski, tak mi Mojej Seru dopomóż, i proszę się
Mojej Seru dać mi skruchoy i tak re grzechy moje jed-
nem się obraci, a tym skutecznie Sakramentem
grzyżu się, skonanie się i siłowe otrzymanie S.

Blisza Dyspozycja chorego.

Gdy już choruję i maćnie stabić się poróżnię kapłan
płnować go powiniem, gdy i Sufferant, powożę
moda maćnie morda, i niech się pili nie para, iako
najlepiej go w drogę uisności i uisności przed Mo-
dliwą S. Katołicki i inne S. Katołicki.

Niech mi poda krucyfiks do pocatowania, i cho-
zę niech moim do Pana Jerusa (S. Katołicki) albo
S. Katołicki modlitwy i S. Katołicki napiją Panie Seru przed
Niech onego chorego, krotko a krotko moim i S. Katołicki
a powoli uisności i S. Katołicki.

Ostatnie poruczenie się Trójcy Przenajświętszej
Porucam się Trójce Przenajświętszej Ojciec
Synu i Duchu S. Katołicki w S. Katołicki i S. Katołicki
i prawdziwy Bóg.

Porucam się S. Katołicki Ojciec, S. Katołicki Moim
i S. Katołicki Przenajświętszej i S. Katołicki S. Katołicki
S. Katołicki.

Porucam się
S. Katołicki

Ponieważ si się Najstarszy, Petu, Itonijs dla me-
go i wrytlich ludzi Bawienia sates się pita.
niekiem i Nannijchani uodites się i expial,
umost i pogriebion, i martwych sta, i wniebo-
stajit, i i glic' b' dicesz.

Ponieważ si się Duchu Wienaj i i p' s' i j, Itonij
i Ojca i Syna pochodzi, i i sieb' da i Ojca ciez
i Syna proz i p' r' i s' u' s' a' s' h' y' s' t' e' f' a' p' o' w' i' e' d' n' i' e'
ka' n' a' s' z' e' g' o' i' p' r' i' e' m' a' t' k' y' s' e' g' o' a' b' i' s' m' i' e' t' a' s' k' a'
o' n' i' s' w' e' n' i' d' o' n' i' e' c' i' e' g' o' s' t' o' g' o' s' t' a' u' i' e' n' i' s' t' w' a' p' r' i' j'
p' o' w' a' d' i' c' n' a' i' j' e' t'.

Najbliżej się pozycija.

Gdy iur poctnie konai da' mu knucijfa w d' k' o'
k' e' u' g' m' o' u' i' g' e' n' a' j' m' i' l' s' i' j' b' r' a' u' e' w' t' y' m' t' n' a' k' e'
r' u' c' i' e' p' r' i' j' e' t' p' o' k' t' a' d' a' j' m' a' d' r' i' e' j' e' g' o' t' e' s' w' e' g' o' w' e' l'
Bawienia w t' a' s' t' u' g' a' h' w' o' p' l' e' s' h' y' s' t' u' s' o' w' e' j'.

Gromnie w prawg d' k' o' da' mu m' o' u' i' g' e'.

Oto Obubienice Dusij Turiej chie i e' t' a' p' r' o' w' a' d' i' c'
n' a' g' o' d' y' u' j' c' h' o' d' i' j' s' i' i' u' r' w' d' r' o' g' e' l' i' e' c' o' n' o' s' c' i' w' d' r' o' g'
z' e' p' r' o' m' g' i' n' i' e' t' n' a' i' o' m' e' p' o' t' r' e' b' u' i' e' j' s' i' t' e' g' o' s' u' i' a' b' l' a'
k' o' r' e' s' n' a' p' r' i' e' e' s' w' i' g' t' a' b' i' s' p' r' e' d' s' y' d' b' d' i' e' g' o'
n' a' o' b' r' y' m' a' n' i' e' d' e' k' r' e' t' u' s' a' n' i' j' t' m' a' s' i' s' i' p' t' a' m' t' a'
s' t' a' u' i' c' i' e' i' o' n' g' e' j' u' g' m' o' u' p' r' i' j' n' a' j' m' o' n' i' e' j' s' e' r' c' e' m'.

Uwierg w Boga Ojca i p' i' e' c' h' o' m' o' g' g' e' g' o' u' i' e' r' y' w' d' e'
e' u' s' a' s' y' n' a' s' e' g' o' u' i' e' r' y' w' d' u' c' h' a' s' u' i' e' r' y' o' d' p' e' s' s' i' e' i'
n' i' e' g' r' i' e' c' h' o' w' w' t' e' j' l' i' e' c' i' e' s' u' j' c' h' o' r' w' a' n' i' j' i' e' s' t' e' m'
w' t' e' j' l' i' e' c' i' e' i' y' t' e' m' w' t' e' j' t' e' d' i' u' u' n' i' e' s' a' m'.

ia'ko

iake to Suiatlo omieca mnie, tak Jeru Dobrotliwy
 osuice Ociy moie, Suiatlo sig Ciiany Suiptey, bym
 niekasmijt brem smierci uicwajey, aby mi priyie
 ciel mojniecei epjytaj e ponizenia mego, odwie
 kam sip ciawta prieklytego j w sryj kich Spaw
 Jego, zostawam priy Chrystusie Bogu moim
 Siedm stow.

Oycie odpusc' mi grzechy, bom nie wiedziat co
 czynit.

Jeru pomnij na' mnie tim struzeniem Tuie, a
 wreci dris' ze mnog bzdziej w Raisu.

Jeru oddaj' mnie Matce i Syna, aby mnie
 teraz ratowata' przyojnyj Sunj.

Bore nie opuszczaj' mnie w przygodie moiej.

Pragny i tyzyc' sip e Tobz na' wieksi.

Day mi swjpsliwie dokonac'.

w Rypce Tuie poruciam duszj moej.

Aktj Ciaryj.

Uwierg w Boga w Trojicy Jedynego, w Ojca i Swa
 rzyciela, w Syna Odkupiciela, w Duchu s. Pocz
 rzyciela, wierg w to wszyjtko, w co wierzy kościoł
 Katolicki Rzymski.

Aktj Nadziei.

Ufam mocno w dobroci Tuji o Jeru, ze mi
 dasz odpuszczenie grzechow, zuzycjtho po kudz
 j w Tascie Twiej dostrwanie.

Mam nadziei e preki Pastuzi Jerusa
 i Bauisr

zbauiem boga. Brzydziej wspanialy i przewym-
pny i bytny. niedesperuj do mitosci.
Dzie Bogu dla grzechow moich, a tobie
Panie nadzieja moia, z karmionij na liscie
nie boga.

Aktij Mitosci Boskiej.

Mituj sie Boze mojej w uszytkiego serca,
mij sie, dusze i sil moich nad uszytkie dzie-
cia dla siebie tylko samego.

Jeru mitosci moia, napetrzaj serce moje mi-
tosci Twojej.

O Jeru sadat odemnie appetki do inszych
dziej, aby samego siebie mitowal.

Pragnij sie mitowac mitosci w uszytkich na-
dzie i na liscie siebie mitujacych.

O Jeru ujrze kamisip uszytkiej Roskoszy
tego swata a z mitosci lew tobie pragnij
cierpliwie nosic choroby i boleści moie

Aktij Mitosci Boskiej.

Boze mituj bliźniego dla siebie.

Uzyc uszytkim z serca odpuszczenia grzechow,
Tasli Twojej i bogostawienstwa wiecznego.

Odpuszczam uszytkiej brzydziej nieprzyjaciolom

Przepraszam uszytkich, i prosz dla mitosci Jeru-

sa, aby mi uszytkie przykroci i grzeszenia
odpuscili.

Aktij Skrucznej.

Jeru w przyzwaniu nie patrz na grzechy
moie

moje, gdyż się proszę o miłosierdzie.

Zatem Dobroci nie skończona, tem się kie-
dy obróci.

Brydzą się nieprawością
moją, Stano się nigdy się nie obróci, do się
ciężko ta grzechy, świeć się skłanię do grze-
chu. Zmiłuj się nademną Boże według
niepriebranego miłosierdzia Twego.

Nie wchodzi Panie w Sąd i Stąg Tajm
Nie pamiętaj na grzechy młodości mojej,
Nie gardź dżitem. Ręki Twoje upadam a-
byś się zmiłował.

Suproszę Panie Twoje o Jezu niech mi bądź
obroną moją.

Jezu daj się ustajac przed Dobroci Twoją.
Boże bądź miłościw mnie grzesznemu.

Alty Panie gracie

Jezu nie pragnę ani żywota ani smierci, je-
dno samego upodobania Twego.

Gotuję Panie iestem. Ręki Twoje przyjmę, w-
skazuch na mnie postężę bądź panie iestego
bądź ciębiekiego.

Przebie mój co się lubi Twojej podobna.

Poiechij moje w Ręce Twoje ktąd ciężce mój
co się podobna.

Nie moja ale Twoja wola niech się stanie.

Panie wół i Stąg umwieć niech ciębie rękami.

Aktij Pragnienia do Nieba

Pragnę widzieć Boga mego, na którego Obraz
i podobieństwo stworzony jestem, aby mi
chwalał i mi się dzię

o i jako mi się przybliżyć i twoje imię, pragnię
wsyłać duszę moją do siebie Boga mego.

Jako dzień do ludu Egiptu, tak pragnię duszę
moją do siebie Boga.

Aktij pręciw Pokusom

Bogu przyjdź na pomoc moją i na wrota
moje pospiesz.

Bogu powstań a niech będą wspomnienia nieprzy-
jaźnieli moich

Upomni mnie Bóg a zbawion będę.

Ty jesteś obrońcą moją a nie opuszczaj mnie
w Rykach Bostkich i w Piłach, Prawda do mnie nie
majs nieprzyjaźnieli Duszy mojej i do wrot o.
dennie

W Kaniach Jerusa Duszę moją pokładam.

Arctostliwych nieprzyjaźnieli hoń mnie Jerusa,
Przyimijsz mnie do siebie, aby mi się w siebie
chwalał na wieki.

Aktij do Najświętszej Panny.

Matko miłosierdzia ratuj mnie.

Uciekajcie grzesznicych przyimijsz się do mnie.

Teraz matko miłosierdzia wyproś na mnie
oraz

orijem swoim miłosierdzia, ktorzym strzige
 brzytem pagły datas' na konajcego Syna Twego
 Opiekunko moja nie zapominajże mnie w ostat-
 niyj godzinie moiej.

Przybądź teraz i Synem Twoim, a wcié posiada
 Stulebniká Twego.

W Tobie moja udrzijsi serce moje, że się mi tuj
 Powstań Pani moja przybądź mi na ratunek
 O Matko teraz mi się pokaż Matko.

Podaj mi Dłkę Najświętszj abym nie zginił
 Pani moja pokaż mi Syna po tym wygnaniu
 moim. Pod Twoj obronę uieczękam się nie opus-
 szaj mnie w tej moiej potrzebie.

Przy Konaniu cęsto kropić wodę święconą,
 gdyż uzi mowę Łamknie bliżki śmierci moj
 Kroskie Akty Serieliste.

Uwierz, spodiewam się mi tuj, i a tuj i em
 przeobraził. mow z jawno wiernikiem. Bore
 bądź mi tociw mnie przesłanemu. i Świętym
 Tomaszem Pan moj i Bog moj. i Świętym
 Piotrem Ty uierz i z się mi tuj. Jeru Syna
 Dawidow przyimijsi Dusie moje.

Jeru w ktoregom uierz, odpusć mi, w ktore-
 gom ufal i mi tuj się na kemon, ktoregom
 mi tował Ebow mnie.

O Jeru bądź mi Jerusem.

Jeru

53
 Jeru ratiuj Tuz Twego, Itozgos' Iuzij Tuzij
 odkupit. O Jeru Itozij' prijsied' Stracone
 go odkupie, niekicij odkupionego possic!

Najswiezsia Panno ratiuj omie

Aniele Stroiu bron omie

Suzp'ci M. Patonowie, prijsicijcie siplamij

Jeru w Apcl Twie poruciam dusij moij

Wiech da'na'k' Skrucij y' absoluwai go.

Oratj in Articulo Cratio

O Amantissime Jesu, per Amari tudinem
 Tuam, quam pro peccatoribus sustinui sti ma
 xime in illa hora ultima, quando Nobilissima
 Anima Tua ex preceps de benedicto Corpore tuo,
 miseris Animis hujus in ingressu hoc, et per
 dus eam in Citam eternam. Amen.

Jerelity d'uzo mozzisimowic, Gratua
 les, Litani Dzij modlitwij Itoze massi. fol.

Oratio in ipso Agone.

Domine Jesu scribe Qui redemisti nos pretio
 so Sanguine tuo, scribe quod sumus in anima
 hujus creaturae tuae Sanctissime ac pretiosissi
 ma Viscera tua, Sanctissimo ac pretiosissimo
 Sanguine tuo, ut discat in gis legere tuum dolo
 rem, contra omnes labores et penas, quas pro
 peccatis suis coneruisse recognoscit, scribe in ea
amorem

L. I. C.

Amorem Tuum, ut Tibi vivat amore invincibili, quæ
unquam à Te possit separari. Fac eam Domine, Jesu
Christe participem Sanctissimæ Incarnationis, et Glo
riossimæ Resurrectionis Ascensionis Tuae. Fac eam
Domine, Jesu Christe participem Omnium Oratio
rum et Beneficiorum que fiunt ab Ecclesia Sanctæ.
Fac semper participem Omnium Benedictionum, In
dulgentiarum, Gratiarum, Meritorum ab Eccle
sia ad Te manantium, Fac etiam Omnium gau
diorum Plectorum Tuorum, Qui Tibi placuerunt
ab initio Mundi, ut cum his Omnibus in Conspectu
Tuo gaudeat in æternum. Pater noster. Ave Maria.

Aspergendo dicat.

Per istam aquam benedicta aspersionem, det tibi
Domine copiosam benedictionem et omnium
peccatorum remissionem.

vel.

Discedant hinc Omnes infideli latentes inimici, et
si quid est, quod incolumitati Tuae invidet aut quæ
rit, aspersione hujus aquæ effugiat, et salubritas
per invocationem Sancti Nominis Tui expetita
ab omnibus impugnationibus sit defensa. in
Nominis Patris et Filij, et Spiritus Sancti Amen.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.